

Gromiko és Malmerca tárgyalásai Moszkvában

Moszkva, 1985. február 5. — A Szovjetunió és Kuba aggodalommal szemléli a közép-amerikai, mindenekelőtt a Nicaragua körül kialakult helyzetet és határozottan elítéli az Egyesült Államok Nicaraguával szemben folytatott bűnös, intervenció politikáját. A Szovjetunió és Kuba a közép-amerikai helyzet igazságos, politikai rendezéséért szál sikkra és támogatja az erre törekvő államok konstruktív erőfeszítéseit — hangsúlyozta keddi moszkvai tárgyalásain Andrej Gromiko és Isidoro Malmerca Peoli.

A kubai külügyminiszter a szovjet kormány meghívására tartózkodik hivatalos baráti látogatás Moszkvában. Kedden délelőtt fogadta őt Andrej Gromiko, az SZKP KB Politikai Bizottságának tagja, a Szovjetunió Minisztertanácsa elnökének első helyettese, külügyminiszter. A szivélyes és a teljes köl-

Lázár György fogadta Vo Nguyen Giap-ot

Lázár György, a Minisztertanács elnöke kedden hivatalosan fogadta Vo Nguyen Giap-ot, a Vietnami Szocialista Köztársaság Minisztertanácsának elnökét, aki február 2-től 6-ig munkalátogatáson tartózkodik Magyarországon. A vietnami miniszterelnök-helyettes itt-

Gyuranovics Bukarestben

Bukarest, 1985. február 5. (Tanjug) — A kétoldali kapcsolatokat és az együttműködés kérdéseit álltak hétfőn Nicolae Ceausescu, az RKP főtitkára, román államfő és Veszselin Gyuranovics jugoszláv államfő bukaresti tárgyalásainak középpontjában. Veszselin Gyuranovics hétfőn érkezett kétnapos baráti munkalátogatásra a román fővárosba.

A hétfői megbeszéléseken a felek megállapították, hogy a két ország közötti hagyományos jó szomszédi kapcsolatok pozitívan fejlődnek. Rámutattak, hogy a két ország gazdasági kapcsolatai elmaradnak a nagyon jónak minősített politikai kapcsolatok mögött, amit többek között annak a ténynek tulajdonítottak, hogy mindkét országnak gazdasági nehézségei vannak. Nicolae Ceausescu és Veszselin Gyuranovics megerősítette Románia és Jugoszlávia közötti gazdasági kapcsolatokat fejlesztésére, az árucserére előirányzott 480 millió dolláros volumenének teljesítésére.

A román-jugoszláv tárgyalások kedden a nemzetközi kérdések áttekintésével folytatódtak. Kedden ült össze a két ország gazdasági-műszaki együttműködési bizottsága is.

(MTI)

Veress Péter sajtótájékoztatója a Parlamentben

(Folytatás az 1. oldalról)

szintet érte el. Továbbra is gondot jelent, hogy a konvertibilis élelmiszer exportunk termékosztétele kedvezőtlen; túlsúlyban van a kevésbé megmunkált, anyagjellegű cikkek aránya, és viszonylag kevés feldolgozóipari terméket szállítottunk a konvertibilis piacokra. Tavaly elsősorban a kohászati és a vegyipari, valamint egyes élelmiszeripari cikkek kivételében sikerült jelentős többletet elérni, a gépipari exportja viszont a tervezett szintet sem érte el. A behozatalban — amelynek mennyisége az előző évit 93 százalékkal meghaladta — különösen a fogyasztási iparcikkek, valamint az anyagok és alkatrészek aránya volt számottevő.

A konvertibilis forgalom belül jelentősen bővült tavaly a fejlett tőkés országokkal folytatott árucseré-forgalom. Hazánk teljes külkereskedelmi forgalmában ezeknek az országoknak a részaránya 1984-ben elérte a 35 százalékat. Kivételként az 1983-as exporthoz képest mintegy 150 millió dollárral bővült, ami különösen Ausztriába, az Egyesült Államokba, Nagy-Britanniába és az NSZK-ba irányuló exporttöbbletből adódott. Továbbra is gondot okoztak a protekcionista korlátozások. Tavaly a fejlett tőkés országokba szállított termékeknek csaknem 40 százalékát sújtotta valamilyen protekcionista intézkedés, illetve mennyiségi korlátozás. Különösen a mezőgazdasági, az élelmiszeripari, az acél- és textilipari, a vegyipari és gépipari exportot érintette ez érzékenyen, s akadályozta számos, korszerű technikát hordozó gép és berendezés behozatálát. Magyarország külkereskedelmi árucseré-

forgalmából a fejlődő országok mintegy 12 százalékkal részesedtek. Ide irányuló kivitelünk — elsősorban a vásárlók fizetési gondjai miatt — tavaly tovább csökkent. A visszaesés különösen a gépipari exportban okozott jelentős elmaradást az előirányozotthoz képest. Növekedett viszont a mezőgazdasági és élelmiszeripari termékek eladása. A behozatal döntő hányada — csaknem fele — ugyancsak mezőgazdasági jellegű termékek.

A külkereskedelmi idej feladatairól szólva a miniszter hangsúlyozta, hogy az 1985. évi népgazdasági terv fő célkitűzése változatlanul a külső egyensúlyi helyzet javítása. Ugyanakkor a terv a gazdaságfejlesztés érdekében — évek óta először — importnövelkedést előirányoz. Mindez az exporttevékenység további bővítését követeli meg a hazai vállalatoktól. A rubelészámolású forgalomban az export dinamikus növelésével el kell érniük hogy importunkat fokozhassuk, s egyben szerény aktívum is létrejöhön. Kedvező alapot biztosít ehhez, hogy az 1985-re vonatkozó államközi tárgyalásokat minden eddiginél korábban sikerült lezárni. A konvertibilis árucseré-forgalomban az exportmennyiség legalább 5 százalékos növekedését kell elérnünk.

A külkereskedelmi feladatok minél eredményesebb megoldása érdekében az idén folytatódik a külkereskedelmi szervezetnek korszerűsítése. Jelenleg már 250 vállalat jogosult önálló külkereskedelmi tevékenységre, közülük tizenháromnak az idén január 1-ével tették ezt lehetővé. Lépések történnek új típusú külkereskedelmi vállalkozó szervezetek kialakítására is.

(MTI)

Dél-Korea: Kicsoda Kim?

Kim De Dzsung dél-koreai ellenzéki politikus nem panaszkodhat amiatt, hogy unalmas az élete. Valószínűleg további „kalandokban” is lesz része, noha a szülői kormányzat megígérte: nem tartóztatják le, amikor február 8-án hazatér az Egyesült Államokból.

Igaz, a nagylelkű gesztus ellenére Cson Tu Hvan elnök nem hagyott kétséget afelől, hogy a korábbi bírósági ítélet változatlanul érvényes, s így ha a repülőterről egyenesen nem is vezet a börtönbe az út, a bebörtönzés lehetősége mindig fennáll. Vannak, akik még ezt tartják a jobbik esetnek — hiszen az ugyancsak emigrációból hazatért Benigno Aquinóval a Fülöp-szigeteken mindjárt a repülőtéren végeztek a gyilkosok. És Manila nincs olyan messze...

Kim De Dzsung eddigi életútja, az ellene megkísérelt merényletek pedig még külön is aláhúzzák a hazatérés veszélyeit. Az idén 61 esztendőös politikus egyszerű családból származik. Már 1945-ben — miután az ország felszabadult a japán uralom alól — csatlakozott egy baloldali mozgalomhoz. 1960-ban képviselővé választották; ekkor alakította meg az Új Demokratia Pártot. Megpróbáltatásai, amelyeket a demokratikus változások szószólójaként, Pak

Csong Hi akkori diktátor egyre harcosabb ellenfelekként élt át, lényegében 1971-ben kezdődtek. Ebben az évben ellenzéki jelöltként indult az elnökválasztáson. Már a kampányban megkísérelték eltenni láb alól: az autószerencsétlenségnek álcázott merénylet nyomait ma is viseli — mankóval jár. Pak Csong Hi győzelme után Japánok dél-koreai diktatúra ildozatának szerepe, „ellenőrzhetetlen” tevékenysége egyre kevésbé tetszett Szűlnak: 1973. augusztusában tokiói szállodaszobájából a titkosszolgálat emberei elrabolták és a dél-koreai fővárosba hurcolták. Igaz, néhány nappal később szabadon bocsátották, de ettől kezdve életében a háziőrizet, letartóztatások, perbe fogások és a Pak Csong Hi rendszere elleni agitáció időszakai váltották egymást.

1976. augusztusában azzal a váddal, hogy megsértette a minden politikai tevékenységet betiltó rendeletet, nyolc év börtönre ítélték; később öt esztendőre mérsékeltek a büntetést. 1977. decemberében kórházba került, majd amnesztiát kapott.

1979. októberében — Pak Csong Hi meggyilkolása után újult erővel szervezte az ellenzéki mozgalmat, majd 1980. májusában, a

rendkívüli állapot kiharítása miatt fellángolt tiltakozás élére állt. Nem sokáig: hamarosan államcsíny végrehajtására szőtt összeesküvés vádjával letartóztatták. 1980. szeptember 11-én a szülői katonai bíróság halálra ítéletet hozott. A fellebbviteli bíróság 1981. január 23-án életfogytiglani börtönbüntetésre változtatta az ítéletet.

Nem mintha a szülői rezsim lemondott volna arról, hogy végleg leszámoljon veszélyes ellenfelével. Csak éppen Cson Tu Hvan diktatúrája nem függetlenítette magát fő mozgatójától — Washingtontól. Márpedig az Egyesült Államok elképzelése a „szalonképes” diktatúráról nehezen lett volna összeegyeztethető Kim kivégzésével. Így „finoman” megszerelték Szűl új urát: cserében az ítélet megváltatásáért Cson Tu Hvan első államfőként tehetett tiszteletét 1981. januárban az újonnan felelősködött Reagan elnöknel Washingtonban.

1982. márciusában az életfogytiglani börtönbüntetés 20 évre csökkentették. Még ugyanennek az évnek a végén Kim De Dzsung kórházba került, majd gyógykezelésre az Egyesült Államokba utazott. A hazatérés február 8-i időpontja annyiból kellelmen a szülői kormány-nak, hogy négy nappal ké-

sőbb tartanak — Cson Tu Hvan hatalomra jutása óta először — parlamenti választásokat. Igaz, ennek kimenetelét semmi nem veszélyezteti: a kormányzó Demokratikus Igazságpárt győzelmét biztosítja a részrehajló választási törvény. De Kim De Dzsung érkezése okozhat kellemetlen percek, már csak azért is, mert a „Korea lelkiismeretkén” is emlegetett politikai roppant népszerű. minden bizonnyal nagy tömegek várják majd. Szűl-ban úgy tartják: pusztán jelenléte is felfordulást okozhat.

Ó maga visszatérése célját egészen másként határozza meg. Nem akar forradalmat — legalábbis ezt mondta, amikor a Harvard Egyetemen, ahol első amerikai évét töltötte, elbűszözt. Ehelyett egyesíteni szeretné a rég megszűnt demokratikus ellenzéket; párbeszédet javasol a kormány-nak. És alkut kínál: a politikai szabadságjogokért cserében az ellenzék tartózkodik a radikális mód-szerektől.

Mindezzel a dél-koreai ellenzék másik vezére, Kim Jung Szam, az Új Demokratia Párt vezetője is egyetért. Különösen, ami az ellenzéki erők összefogását illeti: ma már úgy véli, hogy Pak Csong Hi meggyilkolása után egységes fellépéssel meg lehetett volna akadályozni Cson Tu Hvan hatalomra jutását. (MTI — Panoráma)

Szászi Júlia

Castro békejobbjja

Meglehetősen feltűnést és érdeklődést keltett az Egyesült Államokban Fidel Castro nyilatkozata. A The Washington Postban közzétett interjú érintette a kubai-amerikai kapcsolatokról, s Castro számos javaslatot tett Havanna és Washington viszonyának javítására. A kubai vezető a többi között új államközi szerződéseket javasolt például a tengeri mentőszolgálatok együttműködése, a halászati jogok rendezése céljából. Ezen túlmenően arra is kinyilvánította készségét, hogy más megállapodásokat kössenek az USA-val, s a jóindulat bizonyítására kijelentette, a kubai kormány hajlandó a kapcsolatok rendezésének bármely más témáját is megvitatni Washingtonnal.

Ha voltak is, akik az Egyesült Államokban derűlátóan fogadták a kubai kezdeményezést, reményeik hamarosan szertefoszlottak. A Fehér Ház szóvivője ugyanis szokatlanul éles hangnemben visszautasította Havanna békejobbját. Castro nyilatkozatát „csupán szavaknak” minősítve, a szóvivő azt hangoztatta, hogy az Egyesült Államok tetteket vár Kubától.

Afelől sem hagyott kétséget, hogy milyen tetteket kér számon Washington. Ismét a gyakran hangoztatott vádaskodás volt a válasz a kubai javaslatokra: Washington szerint Havanna támogatja Latin-Amerikában az Amerika-barát rendszerek ellenzékét, a jüntákkal szembenálló felszabadítási mozgalmakat. Ezt a vádat Castro az amerikai lapnak adott interjúban ke-rek perec visszautasította, ám az Egyesült Államok úgy látszik, nem lehet meggyőzni állításának igaztalanágáról. Nem hagyta székülk a szóvivő Kuba internacionalista kötelezettségvállalását sem, követelve Angolában állomásozó csapatainak haladéktalan kivonását. Washington szándékkal figyelmen kívül hagyta, hogy a kubai erők angolai jelenlétéről a két ország közötti egyezmény intézkedik. Angola álláspontja éppen az elmúlt hónapokban többször is világosan megfogalmazódott: ha a külső erők által támogatott ellenforradalmi bandák tevékenysége megszűnik, s a Dél-afrikai Köztársaság sem közvetet, sem közvetlen módon nem fenyegeti Angola szuverenitását, akkor nem lesz akadé-lya az angolai-kubai megállapodás felülvizsgálatának, magyarul: az ott állomásozó kontingens fokozatos kivonásának.

A Fehér Ház szóvivőjének legvitatottabb követelése Kuba belügyeit és szövetségi hovatartozását érintette. A karibi szigetországnak mégiscsak szuverén joga eldönteni, kikkel tart fenn baráti kapcsolatokat, kikhez fűzik szoros politikai és gazdasági kötelek. Washington most értésre adta Havannának, hogy az amerikai-kubai viszony rendezésének legfontosabb feltétele az lenne, ha — mint a szóvivő meglehetősen otromb-ban fogalmazott — Havanna véget vetne „a szovjet alárendeltségnek”, vagyis felhagyna a Szovjetunióval és a többi szocialista országgal ápolt gyümölcsöző együttműködéssel.

Nos, a latin-amerikai kontinens első szocialista országa — ha még olyan fenyegetést is a helyzete hatalmas szomszédja tövében — ilyesféle alkura soha nem vállalkozik. Szocialista vívmányai, forradalmi múltja egyaránt elfogadhatatlanná teszi ezeket a feltételeket. Castro békejobbjja tisztességgel fogadtatást érdemel volna. A szóvivő állásfoglalása viszont egyértelműen megvilá-gította: Washington szándékai mit sem vátoztak Kuba irányában.

Gyapay Dénes

Genfi leszerelési értekezlet

Genf, 1985. február 5. (MTI — TASZS — UPI — AFP — AP) — Kedden a háború megakadályozására, a béke megerősítésére irányuló minden erőfeszítést. A leszerelési értekezlet idején első felévi ülészaka. A tanácskozáson részt vevő negyven állam képviselője a nukleáris háború megakadályozásá-t és a fegyverkezési verseny megfékezését értő kérdéscsoportokat tekintti át. A 24 éves múltra visszatekintő genfi leszerelési értekezlet jelenleg az egyetlen olyan fórum, ahol leszerelési kérdésekkel sokoldalú megközelítésben foglalkoznak.

Javier Pérez de Cuellar, az ENSZ főtitkára üzenetben szólította fel a tanácskozás résztvevőit, hogy tegyenek meg mindent a leszerelés előmozdításáért, majd hangsúlyozta: az emberiség érdeke, hogy a világot kizárólag békés célokra használják fel.

Viktor Izraeljan, a szovjet küldöttség vezetője fel-

szólalásában közölte, hogy a Szovjetunió támogat az új amerikai kezdeményezéseket, a béke megerősítésére irányuló minden erőfeszítést. A Szovjetunió és más szocialista országok meggyőződése, van lehetőség arra, hogy a nemzetközi helyzetben kedvező fordulat következzen be.

Donald S. Lowitz, az amerikai küldöttség vezetője, a konferencia e havi elnöke szerint a március 12-re kitűzött szovjet-amerikai tárgyalások „óvatos derűlátásra adnak okot”. Azt ígérte, hogy a genfi leszerelési értekezleten Washington kész minden témakörrel tárgyalni, beleértve a nukleáris, a vegyi és a kozmikus fegyverek s az átfogó leszerelési program tárgykörét. A svéd küldöttség képviselője felszólalásában sajnálkozást fejezte ki amiatt, hogy a genfi leszerelési értekezleten mindeddig nem történt lényegi előrelépés.

A KÖZÉLET HÍREI

Kedden, február 5-én Debrecenben tartózkodott Bárd András, az Országos Béke-tanács elnökhelyettese, az ifjúsági békebizottság titkára. Délelőtt Koós Török Erzsébettel, a megyei KISZ-bizottság első titkárával találkozott, aki tájékoztatta a megyei bizottság béke-mozgalmi tevékenységéről. A tájékoztatót részt vett Kálmán Mihály, a megyei pártbizottság osztályvezetője, dr. Al-bert Béli, a Hazafias Népfőnt megyei titkára és Kovács András megyei ú-törőlnök. Ezt követően a békeal pályázatához kapcsolódó szociológiai kutatás vezetővel találkozott, majd el-látogatott a Kossuth Lajos Tudományegyetem béke-klubjába.

Országos erdővédelmi konferenciát tartottak kedden Budapesten. A tanácskozá-

son — amelyet az Országos Erdészeti Egyesület és a Mezőgazdasági és Élelmiszer-tudományi Minisztérium közösen rendezett — elsősorban a le-győ szennyezettségéből adó-dó károsodás mértékét, valamint a védekezés lehetősé-geit vitatták meg a szakemberek.

Alapító tagjainak jutalom-játékával ünnepelte meg kedden fennállásának negyedszázados évfordulóját a Pécsi Balett, Bretus Mária Liszt-díjas, érdemes művész, Uhrik Dóra Liszt-díjas, érdemes művész és Hetényi János Liszt-díjas művész az általuk legkedveltebb tánc-kompozíciókban léptek a köz-szönség elé. A táncokat Eck Imre Kossuth-díjas, érdemes művész és Tóth Sándor Liszt- és Erkel-díjas érdemes művész koreografálta.

Kertés

A megyében

A mezőgazdaság része a kertészet. Ma is igaz ez a megállapításunk, hogy magyartudjuk az utóbbi évekkel szemben eléggé veszős nézeteknek, nemcsak a tők körében, hanem a jők között is. Ennek megvan a maga oka, nekellett az, hogy utóbbi években tartják a fogyasztó alakult árakat, de a jsmert, hogy a nagyben a természetes kedvelen a természetes nével, megváltoztak, néz nem is előzükre. Am a kertészet n sém megvan ebből pontból kell meg Ugyanis az elmúlt példál — a kétségek gának mondható lett — valami fontos

Érdemes a p

Hajdú-Bihar megye kertészeti termelési lehetősége formája ható: nagruzmen, gmk, magántermelés létezik a kertészet, se számottevő. Jeles természetben, jelen gazdaságban, jó nével ezélt a kert szemben fontos cél galmartak meg a m telkesei. Ezek könt példál, hogy a megye lakosságát, lelv mennyiségben és tékban kertészeti telk, másrészt elégtis konzervgyár igénye madrészt pedig fe vállalni az ágazatna bizonyos termékek portra is termeljen.

Ezeket a célkitű-összegében a nyú évek elejétől tudta sítani az ágazat m ben, Természetesen lett hozzá, de ma mondható, hogy am a megyében megter — a természet, körül figyelembe véve — is terem: zöldségbölcsőből és szőlőből arant.

Tóth Pál, a megye mezőgazdasági és élel-ügyi osztályának csz zetője precíz és jó l a megyei helyzetnek, korlati ember lévén, konkrétumokkal ho élő. Mэгhozza az ág lán legsebezhetőbb val, a zöldségterz kezdi.

— Induljunk ki a mondia —, hogy a h úgynevezett primör

Hol a termel

Manapság az eml érzi nagyüzemekben, hogy ott bizony an nyos zöldségtermelés az utóbbi időben pant. Pedig néhány élvtt még kormánynt is születt a zöldsés les fellendítése érd ami sok helyen követ lált, ám az utóbbi határozottan érezhető torpanás, illetve sok egyszerűen lecsökke vagy felszámolták a termő területet.

Ellensúlyoz

Megviselte a január kívüli hideg időjárás ton-parti történelmi dék ültetvényeit. A B felvidéki Szőlő-és melök Egyesülete tá ságainak 76 táblájáb ezer szőlővesszőt viz meg. A gondos elemzán megállapították, fürőgyek károsodása melléküregyéké pedig zalékos. Ez az átlag amelyen belül fajtán területenként eltérő kár mértéke. A bad borvidékek példál ártott a hideg, mint a tonfüred-csopakinak olaszrizling jobban a tél támadását, mi dával a rizlingszilváni,

Kertészetünk közéről

A megyében minden termelési forma megtalálható

A mezőgazdaság szerves része a kertészet. Még akkor is igaz ez a megállapítás, ha tudjuk, hogy magáról a kertészetről az utóbbi időben eléggé vegyes nézetek uralkodnak, nemcsak a fogyasztók körében, hanem a termelők között is. Ennek nyilván megvan a maga oka. Mindeközül az, hogy tudjuk, az utóbbi években magasnak tartják a fogyasztók a kialakított árakat, de az is közismert, hogy a nagyüzemekben a termelési kedv, egyáltalán a termelési körülményei megváltoztak. Még hozzá nem is előnyükre.

Érdemes a piacra menni

Hajdú-Bihar megyében a kertészet termelési formái megtalálhatók: nagyüzem, kisüzem, gmk, magántermelés stb. Élvezik a kertészet, termelési és fogyasztói körülményeit. Jelen van a termelésben, jelen van a fogyasztásban. Jó néhány évvel ezelőtt a kertészet mellett fontos célokat fogalmaztak meg a megye illetékesei. Ezek között szerepelt például hogy lássa el a megye lakosságát megfelelő mennyiségben és választékban a kertészet termékekkel, másrészt elgáncsolt a konzervgyártás igényeit, harmadrészt pedig fel kellett vállaltania az ágazatnak, hogy bizonyos termékekből exportra is termeljen.

Ezeket a célkitűzéseket összességében a nyolcvanas évek elejétől tudta megvalósítani az ágazat megnevezésében. Természetesen idő kellett hozzá, de ma már elmondható, hogy ami ebben a megyében megtermeltető — a természetes körülményeit figyelembe véve — az meg is terem: zöldségből, gyümölcsből és szőlőből egyaránt.

Tóth Pál, a megyei tanács mezőgazdasági és élelmiszerügyi osztályának csoportvezetője precíz és jó ismerője a megyei helyzetnek. Gyakorlati ember lévén, azonnal konkrétumokkal hozakodik elő. Meghozza az ágazat talán legsebezhetőbb pontjával, a zöldségtermeléssel kezd.

— Induljunk ki abból — mondja —, hogy a hajtatott, úgynevezett primőr zöldség-

gyelemre méltó produktát: a dollár mutatói általában nem romlottak az előző évekhez képest! S ha összevetjük más mezőgazdasági produktumokkal, akkor ez máris sokat nyom a latban. Ezt a szakemberek is nagy feyverténynek tartják, olyannyira, hogy ma is úgy számolnak a kertészetrel, illetve az itt megtermelt árukkal, hogy jó piaca van külországekban is.

Az is bizonyos, hogy az ágazatnak nagy jelentősége van, s a táplálkozásban betöltött szerepét nem kell tudományos adatokkal bizonyítani. Mindannyian tudjuk, mit jelent a korai zöldség, mit jelent a gyümölcs, mit jelent a növényi fehérje az egészséges életmód szempontjából. Jelentőségét tehát ezáltal kell megítélni.

nek mintegy 80 százaléka ma kisüzemben, kistermelőknél terem. Tudjuk azt is, hogy 1984-ben elég magasak voltak az árak. Am ezért nem elsősorban a kistermelőt kell szidni — ha egyáltalán lehet itt valakit is szidni —, mert a helyzet nem egyszerű. Ime, egy kis statisztika: 1984-ben nyolc hónapban volt drágább a zöldség Debrecenben '83 azonos időszakhoz képest a boltokban, négyezer meg olcsóbb. A piacon viszont csak öt esetben volt drágább. Volt olyan hónap, amikor a bolti átlag az előző évi azonos időszaknak 123 százaléka volt, a piacon pedig 75 százalék körül. Egy tanulság: érdemes Debrecenben kimeni a piacra!

A megyében egyébként több mint 9600 hektár volt a zöldségterület az elmúlt évben. Erről a területről 80 ezer tonna termést takarítottak be. Igaz, hogy ebbe a területbe és termékmennyiségbe a zöldborsó is benne van, ami egyébként önmagában is jelentős területet és termést képvisel (pontosan 4620 hektár volt ez 1984-ben, a termése pedig 27 200 tonna). Tóth Pál még azt is pontosan számon tartja, hogy az összes zöldségterületből mintegy 2500 hektár volt a kisüzemi. S azt is tudja természetesen, hogy az elmúlt év aszályos időjárása nem kedvezett több kertészeti növénynek: a paprika fele termést adott a kívánatoshoz mérten, s nem volt jobb a helyzet az uborkánál sem. Jó volt viszont a káposzta és a gyökérezőségek termése.

Vajon mi ennek az oka? Tóth Pál szerint a termelési kedv kétségtelen megcsappanásának mindenképp előtti a munkaerőhiány a háttér.

— A tsz nem termel ma olyat — mondja a megyei tanács csoportvezetője —, ami kézimunka-igényes. S a zöldségtermelés pedig ezek közé tartozik. Az ilyen növényeket a nagyüzem inkább kiviszi a kisüzembe, úgynevezett szervezett kisüzemi termelésbe állítja. Ez azt je-

lenti, hogy a nagyüzem minden segítséget, támogatást megad a kisüzemi termeléshez, sőt az átvételhez vagy az értékesítéshez is. A nagyüzem — természeténél fogva — inkább csak azokat a növényeket tartja meg magának, amelyek termelését gépesíteni tudja, vagyis, amit nagyban lehet termelni és értékesíteni. A nagyüzem nagyban dolgozik — összegzi Tóth Pál. — A minőségi áru és a primőrök ma nagyobb részt átmentek a kisüzemi vagy magántermelésbe.

Ezek tények. Végso soron ez az egymás mellettiség ma jól bevált: jól kiegészítik egymást a nagy- és kisüze-

Kivágás, telepítés a gyümölcsösökben

— Kertészeiről beszéltünk az elején, hát akkor essék szó a gyümölcsösök és szőlőiről is — mondja Tóth Pál. — Annál is inkább, mert ezekben is fontos változások vannak, sőt várhatók a jövőben is. Nézzük a gyümölcsösöket. Négyezer-háromszáz hektáron termelünk a megyében gyümölcsöt, erről a területről mintegy 100 ezer tonna körülüli termést takarítottak be 1984-ben. Ebből több mint 60 ezer tonna volt az alma. Ez egyszerre jó is, meg rossz is. Egyfelől jó, mert az almát jól tudjuk termelni, viszonylag stabil árú. Másfelől viszont rossz, mert itt alapvető fordulat következett be az utóbbi időben. A nyolcvanas évek elején az alma kétharmadát tudtuk exportálni, s egyharmada került belföldi felhasználásra. Ma fordított a helyzet: kétharmad marad.

Ez pedig árkerdeket is felvet. Az exportmennyiség egyharmadra csökkent, viszont a belföldi fogyasztó is exportminőségűt akar. Természetesen, hogy ezt meg lehet exportáron értékesíteni...

— Végso soron rendben vagyunk a gyümölcsösök — mondja Tóth Pál. — Főleg

mi termelés szférájában működök. Ezt felismerve a kisüzemet, a magántermelőt ma sokféleképpen támogatja az állam is, a nagyüzem is. Érdemes még egy gondolat erejéig a kisüzem segítésére visszatérni. Ugyanis az utóbbi időben egyszerűen eltűntek az árban is hozzáférhető, megfelelő, elérhető kisüzemek. Ma a kistermelők részére is csak csillagászati árakon lehet kisgépeket találni a boltokban. Ez pedig mindenképpen káros. Nem volna okos dolog, ha a nagyüzem után a kisüzem termelési kedvét is elapasztaná valami. Márpedig a horribilis géparak egyáltalán nem deritenek jókedvre senkit...

azért, mert az elmúlt évek telepítésénél nem voltunk alacsonyabbak. Nyolcvanegyötől nyolcvannegyig 800 hektár gyümölcs- és szőlőtelepítést végeztek a megyében. Ebből mindössze 90 hektár volt az alma. Viszont volt 180 hektár meggy, 150 hektár szilva, azonkívül málna s egyéb gyümölcs. A szőlőtelepítés 230 hektárra rúgott.

— Az is igaz, hogy ez idő alatt mintegy 1100 hektáros kivágás is volt a megyében, ebből 1000 hektár volt a gyümölcs, s 300 hektárnál nagyobb volt az alma. Így összességében elmondhatjuk, hogy a nyolcvanas évek elejére a kivágás és a mérsékelt telepítés volt a jellemző. S ez tudatos volt, mint ahogy tudatos ma is a koncepció: a veszteséges telepítéseket ki kell selejtezni.

Hogy mi a jövője a háromnegyedrész nagyüzemben levő gyümölcsösnek? Minden valószínűség szerint a krónikus vagonhiány miatti szovjet exportcsökkenés mellett az alma pozíciócsökkenése is várható, vagy továbbra is várható, ugyanakkor más gyümölcsfajták előtérbe kerülésével kell számolni.

Korszerű szőlőtelepítések

Néhány szót a szőlőről is szólni kell a teljesség kedvéért.

— Illetve azért — mondja Tóth Pál —, mert itt is alapvető változások vannak megfigyelhetők. Az Eger-Matradéki Borgazdasági Kombinat úgymond belépet a megye szőlőtermesztésébe. Még hozzá úgy, hogy hat megyei szövetkezettel meggyezett 500 hektár szőlő telepítésében. Ma már 440 hektár ebből el is van telepítve a legújabb módszerek és követelmények szerint. Ez fordulatot jelent a megye szőlőtermesztésében, amennyiben a telepítés új, nagy hozamú fajtákkal történt.

Ugyanakkor persze gondok is keletkeztek. A nagy hozam, a nagy mennyiségű termelés feldolgozókapacitás-igényekkel lép fel, ezt tudomásul kell venni. A kombinát ebben is segített: Újlétán saját fogadóházat alakított ki Létavértesen és Sárádon

pedig egy-egy közös létesítményt hoztak létre a helyi szövetkezetekkel. Mindemellett a jelek szerint megkezdődött az új, lehetőleg debreceni székelytelepítés.

— Mintegy 100 ezer tonna szőlőt kell majd számolnunk ezután, szemben az eddigi 20 ezer tonnával — mondja Tóth Pál. — S ez egyben meghatározza a megye szőlőtermelő gazdaságainak feladatait is.

Jövője tehát van ennek a kultúrának is természetesen. De a jövő másfajta követelményeket támaszt a kultúra művelőivel szemben. Ennek megfelelni a termelők nyilván csak úgy tudnak, ha azt a bizonyos termelési kedvet igyekszünk fenntartani, kisüzemben, nagyüzemben egyaránt.

Boda László

Fegyver

Egy gmk-rendeletéről

A gazdasági munkaközösségek immár három év óta, 1982 januárjától a magyar gazdaság szerves részének számítanak. Bár számos rész kérdésben ma is tartanak a viták, az új forma legnagyobb ellenzőit maguk a kisservezetek győzték meg: teljesítményükkel bizonyították létjogosultságukat. Kiderült, hogy a hatvanas-hetvenes években kialakult árszabályozás, nagyvállalat-centrikus gazdaság szerkezet megújításának nélkülözhetetlen feltétele — sok fontos lépés mellett — a kisüzemek számának növelése. Nem valamiféle versenyről van itt szó, sokkal inkább egymás kiengeszteléséről. Ahogy a mezőgazdaságban bevált a kis- és nagyüzemek együttműködése, ugyanúgy sikert hozhat az ipar, a szolgáltatás törpéinek és óriásainak a szövetsége is — persze, csak akkor, ha az érdekeltek kellőképpen figyelnek az ágazati sajátosságokra.

A gazdasági munkaközösségek (maradjunk ezúttal ennél a kisvállalkozási formánál, annál is inkább, mert a közvéleményt is ez foglalkoztatja leginkább) új szint hoztak az életünkbe, több szempontból is. A sokat emlegetett kezdeményező-készség végre teret kapott, s így élvezhetünk olyan szolgáltatásokat, amelyeket azelőtt senki sem végzett. De a gazdálkodás, a gazdaság hagyományos területein is figyelemre méltó eredményeket produkáltak a gmk-k. Főként azzal, hogy tagjaik a megszokottnál jóval nagyobb intenzitással végzik munkájukat, s azzal, hogy — mivel eredményességük tetje a fennmaradás — igyekeznek a vevő, a megrendelő kedvében járni. Meg is kéri a tisztességes árat, amiből ki-ki teljesítménye szerint részesedik.

Tisztességes árat? — szinte hallom felcsattanni egyik másik olvasót, aki a munkaközösségekről gyűjtött információit a bűntényi krónikákból meg az ismerősök rémtörténeteiből szerezte. De kérem, hagyják az előítéleteket! Amint a nagyvállalatok műhelyeiben, íróasztalainál talán tisztességtelen embereket, éppen úgy találhatunk a gmk-kban is. Csakhogy ez nem ok az általánosításra — egyik esetben sem. Az ellenőrzések adataiból kiderül, hogy leggyakrabban a szabályok szerint dolgoznak, s akik vétenek is, gyakran a bonyolult adminisztráció útvesztőjében — akaratlanul — tévednek el.

Persze, hibát követünk el akkor is, ha a munkaközösségek védelmében szó nélkül hagyjuk a kiáltó ellentmondásokat. A legmesszebb hangzó: hogyan lehetséges, hogy az ember, aki a vállalat dolgozójaként harminc forintot kap egyórát munkáért, a vállalati gmk tagjaként nyolcvan-száz-százötven forintot? A gyakori magyarázat szerint a mindent elsöprő hajlítást, a már-már emberfeletti erőfeszítést, no meg a válogatott szakemberek összehangolt munkáját honorálja a magas díj.

Az az érzésem, hogy egy kicsit sántít ez az elmélet. Nézzünk egy képzeletbeli példát. Tegyük fel, hogy a vállalat csak hét végi túlórák árán képes teljesíteni; egy fontos exportmegrendelést. Az egyszerűség kedvéért „hívjunk be” a következő vasárnapra tíz embert, akik tíz órát dolgoznak harminc-harminc forintos órabérért. Ha eltekintünk a különféle pótlékoktól, mindenki keres háromszáz forintot, a vállalat bérköltsége háromezer forint. Igen ám, de a vállalat az államkasszába azonnal köteles átutalni a negyven százalékos SZTK-járulékot, tehát a költségek valójában nem háromezer, hanem négyezer-kétszáz forintba kerül. Pontosabban: még ennél is több. Hiszen a dolgozókat esetleg a vállalat autóbusszával kell behozni és hazavinni; be kell fűteni a kazánba, hogy legyen meleg öltöző és meleg víz a fürdéshez — és sorolhatnánk tovább mindazt, amit a szakszervezet megkövetel minden hasonló esetben. Végül kiderül, hogy a költségek nem annyira kerülő a vállalatnak, amennyit a dolgozónak kifizet, hanem annak a többszörösébe.

Ha ugyanaz a tíz ember ugyanazt a munkát gazdasági munkaközösségben végzi, alapvetően megváltozik a helyzet. A vállalatnak semmire sincs gondja, csupán a munkadíj megfizetésére, valamint a munkavégzés feltételeinek biztosítására. (Ez utóbbit fentebb nem is említettük, annyira természetes.) Mármost világos, hogy a vállalat nem jár rosszul, ha a munkadíjat a fent említett többszörös munkabér összege alatt tartja. Magyarán: a gmk-tag megkaphatja akár a többszörös órabérért is. A vállalat számára további előny, hogy a munkadíjat a termelési költségek között számolhatja el, azt az esetek többségében átháríthatja a vásárlóra, másrészt meg az így kifizetett díj nem számít bele a mindig szűkös munkabérekébe.

Ha a meglehetősen leegyszerűsített számítás nem is túlrözi a pontos viszonyokat, arra jó, hogy érzékeltesse: a gmk-ban törvényszerűen kap ugyanazért a munkáért több pénzt a dolgozó, mint a vállalatnál.

Az egyensúly akkor állna vissza, ha a gazdasági munkaközösséget, valamint a tagokat a vállalatéhoz hasonló kötelezettségek terhelnék. A verseny tudniillik ekkor lehetne igazságos. Egy konkrét esetben két vállalkozó közül az járna jobban, amelyik szervezetsége, tudása, gyakorlatossága miatt olcsóbban végezné el a szóban forgó munkát; nem pedig az, amelyik számára a jog enyhébb kötelezettségeket ír elő. (Tegyük hozzá rögtön, hogy az ekkor elkövetett tévedéseket — amelyet többnyire pénzügyi preferenciák gyűjtőnéven emlegetünk — alaposan megnehezíti a gazdasági tisztánlátás. Hiszen két szervezet jövedelmezőségét így a gazdálkodásuk színvonalán túl a rájuk éppen érvényes szabályok közötti különbségek is befolyásolják.)

Visszatérve a példánkhöz: a munkaközösség kötelezettségei bizony, meglehetősen enyhék voltak a múlt év végéig. A bevétel után három százalék társasági adót, SZTK-járulék helyett pedig melléktevékenységben gmk-zónák havi 250 forint baleseti járulékot kellett fizetni.

A hasonló feltételek megteremtése nélkül elképzelhetetlen az igazságos verseny, amelyben a képességek, a szervezet felkészültsége és nem a külső adottságok döntenek. Eppen ezért senki sem csodálkozott azon, hogy január elsejétől új szabályok érvényesek a gazdasági munkaközösségekre. A társasági adó duplájára emelkedett, s a fix összegű baleseti járulékot is felváltotta a jövedelemarányos, tisztszálekos SZTK-járulék. Nem hiszem, hogy bármely józan gondolkodású, saját képességeiben bízó (s az új formában nem csupán a meggazdálkodás lehetőségét kereső) gémező igazságtalannak érezné a terhek emelkedését.

Szólni kell még egy változatról, amely ugyancsak a munkaközösségekkel kapcsolatos. Megjelent a jogszabály, amely szerint a jövőben a vállalatok kötelesek tíz százalék különadót fizetni akkor, ha gazdasági munkaközösségtől (vagy még néhány más típusú kisvállalkozástól) rendelnek munkát. Például: a százezer forintos megrendelés után tízezer forintot kell befizetni, s ezt az összeget csak a fél nem osztható költségek között szabad elszámolni. Magyarán: a tízezer forintot nem lehet „áthárítani”, az végso soron a nyereséget fogja csökkenteni.

Ez a tény viszont gondolkodásra készteti a vállalatokat. Előfordulhat, hogy ha egy feladat elvégzésével külső vállalkozót kell megbízni, akkor a döntést nem a pályázók ajánlatának, hanem a különadó összegének mérlegelésével hozzák meg.

Görömbölyi László

Ellensúlyozhatók a fagykarak

Megviselte a januári rendkívüli hideg időjárás a Balaton-parti történelmi borvidék ültetvényeit. A Balaton-felvidéki Szőlő- és Bortermelői Egyesülés taggazdái számára 76 táblájából több ezer szőlővesszőt vizsgáltak meg. A gondos elemzés alapján megállapították, hogy a fűrügyek károsodása 15, a mellékruügyeké pedig 11 százalékos. Ez az átlagos kép, amelyen belül fajtánként és területenként eltérő a fagykár mértéke. A badacsonyi borvidéknek például többet ártott a hideg, mint a balatonfüredi-csopakinak és az olaszrizling jobban kivédte a tél támadását, mint például a rizlingszilváni, amely

leginkább megsínylette a hideget.

A fagykarak a szakemberek véleménye szerint ellensúlyozhatók oly módon, hogy a metszéseknél figyelembe veszik a károsodás mértékét, és annak arányában több rügyet hagynak meg. Optimizmusra adhat okot, hogy a novemberben elvégzett termelési vizsgálat eredményei rendkívül jók voltak, sokkal ígéretesebbek, mint a korábbi esztendőké. A szőlővesszők boncolása során az összes vizsgált rügynek csak 1,8 százaléka bizonyult életképtelennek, míg az előző évben 17 százaléka. (MTI)

Ruhagyár és téeszék együttműködése

Már tíz mezőgazdasági termelőszövetkezet létesített kis konfekciüzemet a Szegei Ruhagyárral együttműködve. Az egyenként 30-40 dolgozót foglalkoztató műhelyeket minimális befektetéssel, meglévő épületekben rendezték be. A tsz-üzemek jól megoldják a kisebb gyártókat, felkészítést igénylő ruhadarabok, például a munkaköpenyek gyártását. Az utóbbiakból az idén félmilliót állítanak elő, s a tsz-üzemek együttes termelési értéke eléri a 250 millió forintot.

A ruhagyár számára azért előnyös az együttműködés,

mert a városokban már nem kap munkaerőt a termelés bővítéséhez. A téeszék bevonásával azonban lehetőség nyílik arra, hogy a törzsgyárakban dolgozó, nagybővel felkészült munkások első sorban az igényesebb feladatokon dolgozzanak. Így az idén mintegy 100 millió forinttal növelhetik tőkés exportjukat, és jelentősen fokozhatják a szovjet megrendelésre készülő termékek mennyiségét. A kooperációban dolgozó téeszék is jól járnak: kevés ráfordítással gyarapítják bevételeiket, és állandó munkát biztosíthatnak az üzemben foglalkoztatott asszonyoknak. (MTI)

A PIREMON PARAZSAI

Debrecen-Székely, Már messziről, az országútról szembetűnik a hatalmas, málladozó vakolatú hajdani magtárpület. 1982 őszétől a PIREMON kisvállalat üzemelteti. Károgy varjúcspat felhőzi fölötté az elnehezült ólomszürke eget. Bent az épületben nagy a nyüzsgés. Új közfalak emelkednek az építők munkáinak keze nyomán, betonpadló simul, friss mész és habarcszagg telíti a levegőt. Meglehetően gyors munkatempó mindenütt.

— Elégedettek vagyunk mi is a munkával — jegyzi meg dr. Gere Kálmán igazgató. — A földszinten Alimán Sándor berettyóújfalui kisiparos vállalta az építést, átalakítást, az emeleten pedig a Generál Szövetkezet. Ez a cég csinálja a burkolómunkákat is. A tervek szerint február végéig befejezik. Kell is, mert dolgozóink egy részét most kényszerszabadságra küldtük az átalakítás miatt.

Nehéz kezdetek — sikeres folytatás

— Először is telephelyet kellett keresnünk és megteremteni a termelőmunka feltételeit — folytatja az igazgató. — Úgy adódott, hogy bérbe vettük a MEH vállaltól az épület földszinti csarnok részét, tavaly pedig négymillió forintért az egész megvásároltuk. Amint látni lehetett, elkezdtük az átalakítást.

— Futotta mindenre ebből a pénzből?

— Hát, meglehetősen szűkös volt a keret. Éppen ezért felvettük a kapcsolatot a nyomda- és papíripari vállalatokkal. Az Atheneum, az OVIT, az Alföldi Nyomda, a Cipónagykereskedelmi Vállalat, a Művelt Nép Könyvtérjesztő Vállalat, a Dobozipari Szövetkezet nyomdájai segítettek úgy, hogy kiselejtett, de még használható gépeket ajándékoztak vagy adott el nekünk, adott át díjmentes használatra. A gépek nagy része már 1982 őszére rendelkezésünkre állt, megindulhatott a termelés.

— Ehhez pedig pénz kellett...

— Mégpedig nem is kevés! Részben mi termeltük meg az anyagi alapokat, részben pedig segítséget is kaptunk.

— Milyen formában?

— Például a megyei tanácsból, a támogatási alappól négyszázezer forintot, az Alami Fejlesztési Banktól 7,6 milliót. Az utóbbiból 2,6 millió a vissza nem térítendő juttatás, annak fejében, hogy szinten tartjuk, illetve az évben 35 dolgozóval növeljük a létszámot, bővítjük a megváltozott munkaképességűek foglalkoztatásának lehetőségét. A további ötmilliót hitelként kaptuk. Ennek ellenére nehéz volt a kezdet. Gépeket kellett beszerezni, szállító járműveket, a szociális létesítményekbe, irodákba berendezési tárgyakat.

— Eredmények?

— 1982 őszén 15 dolgozóval kezdett a vállalat. Néhány hónap alatt egymillió-kétszázezer forint árbevétel és hétezer forint nyereséget produkáltunk. Ezek az első hónapok arra voltak jók, hogy bizonyították vállalkozásunk életképességét. 1983-ban 53 dolgozóval már 12 millió volt az árbevételünk, a tiszta nyereségünk pedig 472 ezer forint. Pontos adataink 1984-ről még nincsenek, de a 21,5 millió várható árbevétel egymillió körül tiszta nyereséggel bíztat — száz dolgozó után...

Alapítsunk vállalatot!

Végigvezet az épületen:

— Itt, a földszinten lesz az étkező, a tanácskozóterem, a melegítőkonyha, az öltözők, a zuhanyozók. Főnt az emeleten a termelőterületek: a linoszedő, az ofset-előkészítő, a laboratórium, a kézi kötészet, a könyvkötészet és a műanyag-feldolgozó, a padlástérben alakítjuk ki a raktárakat.

— Térjünk vissza a kezdetekre! Hogyan alakult meg a vállalat?

— Jó, beszéljünk az előzményekről! 1980 februárjában alakítottuk meg a mozgássérültek megyei egyesületét. Jelenleg ezerhatvan tagunk van. Első dolgunk az volt, hogy készítetünk egy felmérést. Az eredmény megállapított, hogy tagjaink közül több mint háromszáznak nem megfelelőek a munkakörülményei, vagy nincs munkája. Elsősorban természetesen a vidéki településeken. Ez a felmérés személy szerint engem is — mint az egyesület titkárát — elgondolkodtatott. Hogyan segíthetnénk? Különösen 1981-ben, amikor a rokkantak nemzetközi évének nagy társadalmi megmozdulásai voltak, töprengtünk sokat a megoldáson. A tagsági díjakból és a társadalmi akciókból összegyűlt egymillió-kétszáz-

ezer forintunk. Ez már bizonyos anyagi alapot teremtett nemcsak az egyesület működéséhez, hanem ahhoz is, hogy valami érdemleges vállalkozásba kezdjünk. Döntöttünk: termelőtevékenységgel teremtsünk munkaalkalmat tagjaink számára. Kisvállalatot alapított az egyesület PIREMON néven. 1982. július 1-én megtörtént a cégbejegyzés. Azóta is mi vagyunk az országban az egyetlen olyan jellegű kisvállalat, amelyet érdekvédelmi szervezet alapított. Így az egyesület vezetősége gyakorolja a tulajdonosi és a felügyeleti jogosítványokat. Ugyanakkor a vállalat költségviselője és pártoló tagja is az egyesületnek.

— Honnan származik a vállalat nevét jelző mozaikszó? Van-e valami jelképes értelme?

— Amikor megalkottuk, nem gondoltunk az utóbbira, hanem csupán a célra. A három alkotóelemet vettük figyelembe: papíripari, rehabilitációs, egyedi. Pedig szimbolikus jelentése is lehet. Elsősorban az, hogy a mozgássérültek, a csökkent munkaképességűek egyik legszébb, legemberibb vágya a társadalmilag hasznos munkavégzés. Ennek parazsait, lángjait kívánjuk őrizni, élesztgetni.

Reális törekvések, tervek

Mint a felsorolt számok, tények bizonyítják: a PIREMON gazdaságilag kiegyensúlyozott, szilárd, megbízható kisvállalattá fejlődött, nagy társadalmi, szociálpolitikai feladatot megoldásában vált kezdeményezővé.

— Tavaly február elején a berettyóújfalui AFÉSZ-szal alakítottunk gazdasági társulást. Húsz dolgozóval indítottuk ezt az üzemszert. Búszkák vagyunk arra, hogy oda naponta már három to-

lókocsis dolgozónk jár be munkát végezni. Nyáron Nagyhátról, a szociális otthonból kerestek meg bennünket. Húsz munkaképes gondozott számára hoztunk létre ott önálló üzemegységet. Január végén a városi AFÉSZ-szal kötöttünk megállapodást szintén gazdasági társulás formájában. Okadják a megüresedett, korszerű üzemcsarnokot, mi a gépeket. 35 dolgozóval önálló elszámolási üzemet indítottunk. Így eleget tudunk tenni vállalt kötelezettségeinknek, annak, hogy rehabilitációs célvállalat legyünk, s a vállalati létszám 80 százaléka megváltozott munkaképességű dolgozó legyen. Erre az évre már 26–28 millió forint árbevételt tervezünk.

— Csúpan néhány telephelyet említett. Hogyan tudják bevonnai a termelőmunkába a vidéken élő mozgássérülteket?

— Ide, a debreceni üzembe Bagamérből, Hajdúböszörményből, Józsaáról és Hajdúsámsonból is bejárnak. Debrecenből busz hozza ki őket, melyet a megyei tanács segítségével vásároltunk. De kialakítottuk a bedolgozó rendszert is, melyet tovább szándékozunk fejleszteni. Eddig Csökmön, Berekböszörményben, Hencidán, Újlétán, Hajdúdorogon, Derecskén és Hajdúszoboszlón alakítottunk ki körzeteket, de létrehoztunk Hosszúpályiban és Hajdúböszörményben is. Így lehetőség adódik arra, hogy mintegy négyszáz sorszársunknak biztosítsunk otthon vendég, jövedelmet adó munkát.

— Milyen termékek gyártására szakosodtak, kik a nagyobb megrendelők?

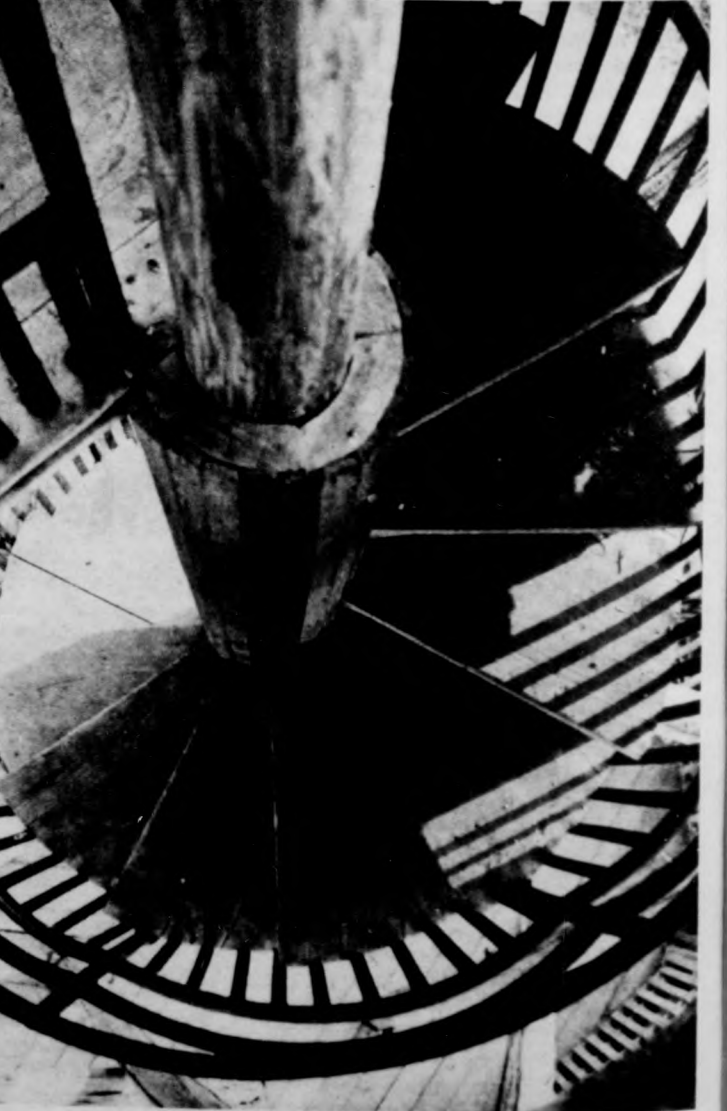
— Elsősorban nyomdaipari termékeket gyártunk, a névjegykártyáktól az ügyviteli nyomtatványokig, műanyag iratborítókig, tasakokig. Mint említettem, fejlesztjük a könyvkötészetet is, a bedolgozó rendszerben pedig műanyag játékok sorjázásával, tasakok gyártásával foglalkozunk. A legjelentősebb partnereink: a Debreceni Orvostudományi Egyetem, a MEZŐGÉP, a MEH, a tanácsai kórházak... De a legfontosabb számunkra, hogy társadalmilag és egyénileg is hasznos munkalehetőséget tudunk teremteni több száz ember számára.

A szomszédban, az ideiglenesen kialakított irodában alakuló párttaggyűlést tartanak. Még mindössze hatan vannak. De már az önálló pártalapszervezet létrejötte is bizonyítja: egyre fényesebbek a PIREMON lángjai, melegeket adó parazsai.

Lépcsők

TÖRÖCSIK LÁSZLÓ KÉPRIORTJA

40 év TÖRTÉNELMI KÉPESLAPOK Nagyszerű művészek a Nagyerdőn

„A jó időjárás csak fokozza a szabadban dolgozó munkatéljesztését, s így gyorsabban megy a nagyerdei szabadtéri színpad építése is. Ezen a héten elkészül a színpad öltözőépülete, melyet a napokban fedél alá húznak, míg a jövő héten sor kerül a vakolásra” — imigyen tudósított elődünk, a Néplap 1950. április 13-i, csütörtöki száma. A ma is működő, hangulatos debreceni kulturális létesítmény gyakorlatilag az első öt éves terv legelső kulturális beruházása volt.

„Pompás látványt nyújtott akkor este a reflektorokkal megvilágított színpad, zsúfolt volt a nézőtér is (hozzávetőlegesen 3000 ember lehetett jelen), mely ez alkalomra kedves vendéget kapott Kodály Zoltán, a Székelyföld szerzője személyében” — olvasható este tehát ez a dalmú került színre a MÁV Filharmonikus Zenekar, fővárosi vendégszerplők és a Csenki-kórus tolmácsolásában, Csenki Imre vezényletével.

Építése ugyan valóban rohamtempóban haladt, ám a kitűzött határidőket mégsem sikerült utolérni. Az említett cikk ugyanis még azt ígéri, hogy május 1-re elkészül a színpad és a közönség is birtokba veheti. Mintegy két héttel később újabb tudósítás jelenik meg a munkálatokról, ebben az áll, hogy június 3-án nyit, míg végül június 13-án arról olvashatunk, hogy június 9-én valóban megnyílt a szabadtéri színpad.

A korabeli sajtó tanúsága szerint már a nyáron felleptek a Nagyerdő fái alatt a legkitűnőbb hazai operanékesek, balettművészek. Több külföldi, elsősorban szovjet csoport is szerepelt Debrecenben. Ehhez képest meglepetéssel látja a régi újságok mai olvasója, hogy hamarosan megbírálták a szabadtéri színpad illetekeseit, mivel — szerintük — a létesítmény nem volt kellően kihasználva. Ma már tudjuk a, kritika sokkal inkább érvényes lehetett volna az idén 35 esztendő szabadtéri színpad néhány későbbi évadjára, mint az első évek gazdag programjára. (A Dokumentumstúdió archív felvétele az építés időszakában készült.)

Az apró csúszásokkal sokkal lényegesebb azonban, hogy az új kulturális létesítmény nagyszerű műsorral, kiváló művészekkel valóban új színfoltot hozott a város kulturális életébe. S a debreceniek éltek az új művelődési, szórakozási lehetőséggel.

t. sz. j.

Szilágyi Károly

Jegyzet

Mindjárt előlj... közéletünkre, ne intézményrendsze nem a művelődés... ra vonatkozik a... lebből arra... utal, amely 1980... dott. Hajdú-Bi... amely a műve... nok demokratiku... lét tüzte ki célja... lérhez menet kö... szomszéd — S... már, Heves és... nyei is csatlako... múlt év végén... vést is készü... „felidős össze... pozgatva tündöz... Mindenekelőtt... példából ki... azon, hogy igény... tősegeim egyre... oloja miként h... jon művelődés... A mostani árme... meg nem tud... de előzetes sz... már jól sejtem... egytized részével... letkiadásra kés... vel azonban fiz... tozatlan maradt... ló, hogy ezt az ö... hol kell megtaka... fűtésről, világítá... vízhasználatról st... gok lemondani, é... is szeretnék ez... minden bizonnyal... költők majd sz... távol maradjak a... lépődéjjal megh... dalmi estekről, ... mérsékelni könyv... lemezszereléseim... le is mondtam r... venci folyóiratom... a nehezebbé vál... körülmények köz... ként a kultúrát... a takarékoskodás... Nem hiszem, h... én lennék így ez... egyre nagyobb eg... figyelem a közm...

ÉRZEL

A Postás S

Egységes konc... mezte a január... móniai nagyzenek... sorát, Bár a Liszt... Tasso, Haláltánc... chard Strauss N... éneke keletkezési... majd egy évszáza... el egymástól, a... nagy érzelmi gaz... patetikus megfo... ban ezek a műve... ben egy törőli faka... is beszélve a szir... kötő anyagként”... Wagner-szemelvé... Trisztán és Izold... Előjáték és Izold... halála elnevezés... re koncertszámké... zó alkotásról. Eb... mantika magasfol... jelenik meg a wag... újított zenei ny... úgy, hogy épít L... korábbi eredmény... re mutat a kései... Richard Strauss... búcsúztató, 1848... anakronisztikus z... felé.

Erre a stílusra... szinte „rá kell á... den nosztalgánk... van ebben a zene... rendszerben vala... túláradás, amelye... lis korunk kissé... téve értelmez. H... sikerül ráhangolód... atmoszférára, ... azok a szépségek... igazán őszintén, a... rukban így tudta... a zenetörténet fer... óriásai — mert az... Nélkülük nem vo... közt Bartók és m... nagy alkotó a 20. s...

A Postás Szin... estje legfőbb érté... ezt a ráhangoln... zem. Bizonyára n... van ebben Kov... karnagynak is, a... gesztusaival már é... híven jelezte azt... amelyben Tasso... zád nagy olasz k... vedett, majd em... emeltetett; amely... tánc döbbenetes v... pisai temető fal... adekvát módon... amely a földöntú... tatás mámorában... vel a halálban... Izolda képét meg... végül: amely sajt...

1. A DÖNTŐ

Mindjárt előjáróban: nem közéletünk, nem politikai intézményrendszerünk, hanem a művelődési otthonokra vonatkozó a cím. Közlebről arra a kísérletre utal, amely 1980-ban kezdődött Hajdú-Biharban és amely a művelődési otthonok demokratikusabbá tételét tűzte ki céljává. A kísérlethez menet közben három szomszéd — Szabolcs-Szatmár, Heves és Szolnok megye — népművelői, intézményei is csatlakoztak, és a múlt év végén már számvetést is készítettek. Ezt a „félidős összefoglalót” lapozgatva tűnök.

Mindenekelőtt — saját példamból kiindulva — azon, hogy igényeim és lehetőségeim egyre szűnyilőbb olója miként hat majd vajon művelődési szokásaimra. A mostani áremelkedések — még nem tudom pontosan, de előzetes számításokból már jól sejtem — fizetésem egytized részével felérő többletkiadásra készítetnek. Mivel azonban fizetésem változatlan maradt, nyilvánvaló, hogy ezt az összeget máshol kell megtakarítanom. A fűtésről, világításról, melegvízházról stb. nem fog lemondani, és mert enni is szeretnék ezek után is, minden bizonnyal kevesebbet költök majd színházjegyre, távol maradok a borsos belépődíjjal meghirdetett irdalmi estekről, igyekszem mérsékelni könyv- és hanglezvárlásaimat, s már le is mondtam néhány kedvenc folyóiratot. Vagyis: a nehezebbé váló gazdasági körülmények közepette elsőként a kultúrát áldozom fel a takarékoskodás oltárán.

Nem hiszem, hogy egyedül én lennék így ezzel, ezért egyre nagyobb együttérzéssel figyelem a közművelődési hi-

vatások szakembereit, miként küszködnek pénzünnnyal, szigorúbbá vált gazdasági szabályzokkal, a megcsapant szabad idővel és a lakosság érezhetően alábbhagyott érdeklődésével. Rokonszenves számomra az a törekvésük, amint újabb és újabb formákkal, kísérleti programokkal, ígéretek mód-szerrel próbálják társadalmisítani — és gazdaságosabbá tenni — a közművelődés folyamatát. A hajdú-bihari kísérlet a demokratikusabb művelődési otthonok szervezésének kiépítésével véli elmozdítani a közéletet az imént említett okok következtében elvesztett vagy megürült állásokat. Gazdaság és kultúra szorosabban fonódása közepette némi szépséggel követelem a fejleményeket. Magam is hirt adtam a kísérlet keretében meghirdetett egyik másik akcióról, gondolok itt például a Legyen népművelő! elnevezésűre vagy a Püspökladányban önálló jogi személyként bejegyzett kulturális egyesület megalakulására. A kezdeményezések arra épültek, hogy a lakosság különböző rétegeit, érdeklődő csoportjait bevonják a közművelődési folyamatok tervezésébe és megvalósításába, és hogy az intézmények fenntartókól egyre inkább az ötletek, elgondolások támogatóivá váljanak.

A kezben levő száz gépelt oldalnyi félidős összefoglalóban — harminchat intézmény tapasztalatait öszeszegezve — így fogalmaz a kísérlet vezetője: „A részvételt mindvégig teljesjen önkéntes volt”, „éppen azok mozdultak meg, akik egyébként nehezen aktivizálhatók a közművelődésben”; végül pedig: „A lakossági aktivitást értékelve úgy tűnik,

hogy kísérletünk módszerével szemlélettel sikerülne a művelődési otthonokat az immár két évtizedes kátyúból kihúzni, de mintha ezt maguk a népművelők nem akarnák igazán.” Kétségtelen, hogy bizonyos előtértek, rossz beidegződések és némely esetben a korszerűtlen avult szemlélet nem befolyásolja szerencsésen a közművelődés szakembereinek innovációs készségét. Az is kétségtelen viszont, hogy a helybeli lakosok, a művelődési intézménybe látogatók által kitalált és újszerű módon szerveződött programok tartalma, színvonala, látogatottsága, hatékonysága, sőt gazdasági jellegű eredménye is lényegesen jobb, mint amit a művelődési otthonok eddig általában tapasztalhattunk. Ez pedig egyetlen olyan népművelőnek sem lehet ellenére, aki szereti hivatását, aki a közszellemi gyarapítására esküdt föl.

Ezért nem tudom eldönteni, hogyan is értékeljem a nagyszabású kísérletet. Hiszen a minősítésnél nem a szándék, hanem a végeredmény a fontos. Hajdú-Biharból viszont mindössze nyolc intézmény tudott dokumentált eredményt felmutatni, s hiába áradozott sok népművelő a kísérlet során szerzett élményeiről, csupán egyetlen intézmény — a püspökladányi művelődési központ — mondhatja el a kezességéről, hogy az évről évre egyre kiterjedtebb területet fog át, több látogatót és nagyobb pénzügyi forgalmat eredményez. Hogyan sikerült ez? Dr. Sári Mihály igazgató szerint többek között úgy, hogy „rendszerrel igyekeztünk szervezni azokat az egyéni vagy csoportos kezdeményezéseket, amelyek

a lakosság körében spontán módon születtek”. Így nemcsak saját munkájukat könynyítették meg, hanem a bevételeiket is meg tudták kétszerezni — nem egészen három esztendő jelforgása alatt. Versenyt hívták, házigazdának kérték fel a nagyközség brigádjait, azok tagjai pedig olyan rétegekhez is eljutottak a szervezés során, amelyek az intézmény számára eddig megközelíthetetlenek voltak. Az összefoglaló értékelés kiemeli, hogy „a lakosok vállalkoztak a művelődés tárgyi alapjainak megteremtésére is. Brigádok, egyéni vállalkozók társadalmi munkában végeznek zárjavitást, festést, területrendezést, parkosítást, varrást, gépelést ügyeleget vállalnak, virágot adnak stb. Az önként felajánlott munkák a fenntartás költségét csökkentik, így az egyre szigorodó gazdasági feltételek között is módunk nyílik a megújulásra.”

Úgy gondolom, a ladányi példa titkában kell keresni a kísérlet lényegét értelmét. Nem a módszerek okán, hanem azért, mert a művelődési otthonok tevékenységi mechanizmusának továbbfejlesztésére tett (püspökladányi, hajdúböszörményi, földesi, szakai stb.) kísérlet csak akkor hasznos igazán, ha ez a haszon anyagi természetű. Innen indítottuk gondolatunkat is, és ide kanyarodunk vissza: az anyagiakhoz. Pénz nélkül ugyan is a legjobb ötletek sem valószínűleg megvalósulnak, ha ez a haszon anyagi természetű. Innen indítottuk gondolatunkat is, és ide kanyarodunk vissza: az anyagiakhoz. Pénz nélkül ugyan is a legjobb ötletek sem valószínűleg megvalósulnak, ha ez a haszon anyagi természetű. Innen indítottuk gondolatunkat is, és ide kanyarodunk vissza: az anyagiakhoz. Pénz nélkül ugyan is a legjobb ötletek sem valószínűleg megvalósulnak, ha ez a haszon anyagi természetű.

J. N. J.

ÉRZELMEK, PÁTOSZ, ROMANTIKA

A Postás Szimfonikus Zenekar hangversenye Debrecenben

Egységes koncepció jellemezte a január 28-i filharmoniai nagyzenekari est műsorát. Bár a Liszt-művek — Tasso, Haláltánc — és Richard Strauss Négy utolsó éneke keletkezési időpontját majd egy évszázad választja el egymástól, a romantika nagy érzelmi gazdagságának patetikus megfogalmazásában ezek a művek lényegében egy tőről fakadnak. Nem is beszélve a szinte „összekötő anyagként” felfogható Wagner-személynyről, a Trisztán és Izoldából vett Előjáték és Izolda szerelmi halála elnevezésű, többnyire koncertszámként felhangzó alkotásról. Ebben a romantika magasfokú izzása jelenik meg a wagneri, megújított zenei nyelvzetben úgy, hogy épít Liszt Ferenc korábbi eredményeire és előremutat a kései, romantikus Richard Strauss korszakot búcsúztató, 1848-ban már anakronisztikus zenei világa felé.

Erre a stílusra ma már szinte „rá kell állni”. Minden nosztalgiaánk ellenére is van ebben a zenei kifejezésrendszerben valami olyan túláradás, amelyet racionalis korunk kissé idezőjelbe téve értelmez. Ha viszont sikerül ráhangolódni erre az atmoszférára, feltárnak azok a szépségek, amelyeket igazán őszintén, a saját korukban így tudtak kifejezni a zenetörténet fent nevezett óriásai — mert azok voltak. Nélkülük nem volna többek között Bartók és még néhány nagy alkotó a 20. századból.

A Postás Szimfonikusok estje legfőbb értékének épp ezt a ráhangolódni tudást érzem. Bizonyára nagy része van ebben Kovács János karnagynak is, aki széles gesztusaival már külsőleg is híven jelezte azt a világot, amelyben Tasso, a 16. század nagy olasz költője szenvedett, majd dicsőségbe emeltetett; amely a Haláltánc döbbenetes víziójában a pisai temető falfestményét adekvát módon fellidézte; amely a földöntúli elragadtatás mámorában szerelmével a halálban egyesülő Izolda képét megrajzolta és végül: amely sajátosan elé-

gikus hatyudalban búcsúzik az élettől és ezzel együtt tulajdonképpen a elmúlt kor-szaktól is. Ez a felidézni tudás egy biztos tudású és biztos kezű fiatal karmester nagy koncentrációjával jött létre. A versenyműnek számító Haláltánc kivételével az egész műsort fejből vezényelte és ez még szorosabban tette a kontaktust a zenekarral.

Liszt Tasso című szimfonikus költeménye nyitászám-ként főleg széles, romantikus gesztusaival, a dinamikai szélsőségek kiaknázásával érte el hatását. A heggedűsök néhány magas fekvéses kivételével tisztán és plasztikusan szól a zenekar. A Haláltánc szólistája — az eredeti bérléhrirdetéstől eltérően — Lantos István volt. A Dies irae kezdetű középkori sequentia karaktervariációkban való feldolgozása

Liszt számára a halál és a végítélet látomásának költői megfogalmazását vonultatta fel. A témához illő kérlelhetetlen keménység dübörgését a megdélés szelíd hangvariációi váltják fel. Lantos István a szó szoros értelmében félelmetes tudású zongorista, aki úgy szenvedélyes, hogy a kontrollt sosem veszíti el, úgy érzelmes, hogy sose vét az ízlés ellen. Művészetének líraibb megnyilatkozásaként szívesen hallgattuk ráadásként a világ „hírhedett zenészekének” Harmadik elefejtett kerinjőjét. S talán azt is érdemes megemlíteni, hogy a művész a ráadás címét a hatalmas teremben világosan érthető artikulációval be is mondta (zenei népművelés három másodperc alatt!).

Ebben az évadban másodsor hallottuk Richard Strauss különböző német költők

verseire írt Négy utolsó éneket élete utolsó előtti évéből (1848). Dénes Zsuzsa után most Sudlik Mária volt a szólista. Erőteljes drámai szopránja szinte predestinálja erre a feladatra, hasonlóan a Trisztán-részlet énekeszólójára is. Nem az ő hibája, hanem az alkotók szándéka, hogy itt az énekhang csak egy szólama a dúsan szóló zenekarnak, nem kerekedhet föléje a kísérletnek. Sudlik Mária kulturáltan énekel, kitűnő drámai magasságai vannak, imponáló vivőerővel. De bármennyire is ideális Wagner-szoprán, hangversenyteremben jobb az Izolda halálát csak zenekarral előadni. Más a helyzet az operában, ahol a zenekari árok még a wagneri zenekari hangzást is tompítani képes.

Straky Tibor

Farsang

(JÓZSA JÁNOS GRAFIKÁJA)

2. KI MIBEN?

Megvolt a Ki miben tudós? című vetélkedő fizikai döntője is. Nos, az előbbiekkal ellentétben az kell mondanom: ha zongorázni tudnám a különbséget, akkor énnekem már régtől szerződéses volna a Hungarotonnal. Pedig hát egyik is döntő volt, a másik is. S mégis. Itt a tét ugye nem kevesebb, mint az egyetemi felvételi. Vizsga nélkül. Illetve de hogy is vizsga nélkül. Ezek a fiatalok az ország legnagyobb tantermeiben, a képernyőn vizsgáztak. Egyelőre számomra érthetetlen tantárgyból. De még így is lenyűgöztek. A tudásnyagukkal? Azzal is. De még inkább a képességükkel. A tehetségükkel, ami előtt mindig kalapot emelek. Mert ha valamit tisztelni kell, akkor a tehetséget mindenképpen. S még akkor is, ha ez a tehetség olykor — sokszor — nyűgöt jelent a környezete számára. Nyűgöt, sőt konfliktusforrást, lévén, hogy a tehetség elüt az átlagtol. Vannak képességei, megmagyarázhatatlan fordulata. Az oktatás, az oktatáspolitikára régen kísérletezik vele, hogy például legyen-e elitképzés. Jó értelemben persze, vagyis összegyűjteni a különleges képességekkel rendelkező fiatalokat, s úgy foglalkozni velük, ahogyan azt a kor megköveteli.

A televízió rendkívül jó szolgálatot tesz ezzel a versenyformával. Mert a fiatalokat elsősorban nem a szereplés ambicionálja. S ez benne a példamutató...

3. EGÉRFOGÓ

Szeretem a Hírháttér című műsort. Kemény, határozott, egyértelmű. Élesben játszik. Közügyben s a köz érdekében kérdez. Legutóbbi adásában például arról faggatta Wisinger István a meghívottakat, hogy mi a helyzet az ár és környéke, a gazdasági bírság, a tisztességtelen haszon körül. Példával is szolgáltak. Az egyik gyár sok millió forinttal csapta be a vevőt. Olyan cserépet árult első osztályú minőségben — s áron is —, ami nem volt az. Megszóltak az érintettek is. A cserépetnek — mondták — az első pillanatra nem derül, derülhet ki minden rejtett hibája. Majd csak használat közben. S mivel ők ugye ránézésre, mintavétel alapján — egymillió cserépből egy — minősítettek, első osztályúnak látták. Most valószínűleg fizetni fognak. Több milliót. Nem a vásárlóknak. Az államnak. Mivel meg nem engedett haszonhoz jutottak.

S itt elgondolkodtam. Lapozni kezdtem a tévéműsort. Állatmesék, ismétlés. Sorstársak, ismétlés. Telepódium, ismétlés. Kék nerc, fekete coboly, ismétlés. Dózsa koporsói, ismétlés. A világ nagy városai, ismétlés. Soroljam? Minek. Önmagunkat büntetem, ha működtetem a készüléket. Fogyasztom az energiát.

Boda István

AUTÓ- ÉS ALKATRÉSZKERESKEDELMI VÁLLALAT DEBRECENI FIOKJA

azonnali belépéssel felvesz

Közgazdasági szakközépiskolai végzettséggel gyors-, gépirni tudó adminisztrátort, továbbá gyakorlatliall rendelkező villanyserelőt karbantartói munkakörbe.

JELENTKEZÉS:

Debrecen, István út 85-87.

PORTÉKA

A PORTÉKA LAKBERENDEZÉSI KISÁRUHÁZ

melléklóglalkozású, szakképesített lakberendezőket felvesz,

továbbá szakképesítéssel rendelkező raktárost.

JELENTKEZÉS

személyesen az áruház vezetőjénél

EXPRESSZ

Kiseb házat vagy házrész vásárolni legálább másfél szobásat 150 000 Ft-ig. Lehet felújításra szoruló is, vagy eltartható szerződést kövén gyermektelen, de gyermekszertől lős nével, búcsival, vagy házaspárral. Más megoldás is érdeklő "jellegre a kiadóba."

Eladó 294 négyzetős ingatlan, kétfalakos, felújítható és bővíthető ház, víz és gázvezeték utcaiban. Másfél szobás szövetkezeti lakás beszámítható. Homokkert u. 5.

2,5 szoba-háló, önkormányos, kert, ház 850 ezerért eladó. "Prima" jellegre a kiadóba.

Lebontásra családi ház eladó kis kerttel. "Azonnali elintézés" jellegre a kiadóba.

Készlet sorházhoz társakat keresek. 4 lakás, teljes közmű" jellegre a kiadóba.

Eladó 70 négyzetős építési telek Kar u. 11. sz. 2. ajtó.

Hajdúbagos, Bocskai u. 30. sz. alatt 2 szobás ház sok melléképítéssel, 300 négyzetős telekkel, olcsón, sűrűn eladó, OTP-re is, orvosi rendelő mellett. Irányár: 170 ezer Ft. Érdeklődni: Monostorpályi, Kossuth u. 43. Kiss Albert.

ZS-rendszámú 126-os Fiat eladó. Debrecen, Fényes udvar 7. u. 12.

Köznevelési helyen 189 négyzetős telek 50 négyzetméter műhelynek megfelelő épülettel, valamint gergelygornyat 2 szobás nyaraló eladó, Debrecenhez 15 km-re. Érdeklődni: 17 óra után, Debrecen, Jerkó u. 18. sz. 11. 16.

Elcserelem 3 szobás, 72 négyzetméteres tanácslakásom 1,5 szobás tanácsira vagy keresztes házra. Csengő u. 1. sz. 2. Hajnal utcából nyílik.

Nagyerdőn az egyetem közelében 4 szobás társaslakás építéshez lehet jelentkezni "Generációs lakás" jellegre a kiadóba.

Elcserelem tanácslakásom másfél szobás (45 négyzetméter) önkormányos, nagy erkélyes, új lakószomszédok, gázfűtésre, első emeletig vagy kicsi magánháza, udvari hátrésze. Érdeklődni: 17-20 óráig. Wessely u. 51.

160 000 Ft készpénzzel plusz OTP-átváltással lakás megvásárolható. "Sürgősen 1985" jellegre a kiadóba.

Eladom Hajó utca 1.5 szobás, III. emeleti szövetkezeti lakásom 550 ezer plusz 140 ezer OTP. "Májusi költözés" jellegre a kiadóba.

Sürgősen, áron alul eladó 2 plusz étkező lakás magas OTP-vel. Érdeklődni 19 óra után, Lehel u. 24. IX. 71.

Bátorozott lakást keresek kisfiammal, pontosan fizetek. "Katonai feleség" jellegre a kiadóba.

Különálló épület február 15-ig eladó, W. C., víz bent van. Érdeklődni: 5 után, Láhner u. 10.

Eladó egy vizsgázott billenő IFA tehergépkocsi. Érdeklődni szombati, vasárnap Hajdúhadház, Széchenyi u. 42/A, Hadházi Péter.

Eladó 750-es Zastava feljuttatott motorral, érvényes műszakkal. Balázs János, Nyírszád, Dózsa út 5.

Béla város, feljuttatott, garázsos, 3 szobás tanácslakásra cserélendő 2 szobás, I. emeleti garázsos OTP-s lakószomszédok. "Nagyerdő" jellegre a kiadóba.

Béla város 2. emeleti, 3 és fél szobás szövetkezeti lakás garázzal, sürgősen eladó. "Kiaipari" jellegre a kiadóba.

Gázfűtésű palackos eladó. Kovácsék. Homokkert u. 24.

Német juhász kutyák, kölykök és egy 3 éves eladó. Pesti u. 63.

Két varri tudó nő interlockkal, másodállásban bármilyen munkát vállal. "Másodállás" jellegre a kiadóba.

Férfiszabóiparomat bővítettem női szabó szakmával, közlöm megrendeléssel, mind férfi, mind női munkával illokk rendelkezésükre, rövid határidő. Cécó József férfiszabó, Domokos Lajos u. 18. II. 9. Telefon: 24-449.

Eladó trafik az Újkerben. Érdeklődni: Debrecen, Monti ezredes u. 1. IV. 19.

Béla város virágáron azonnali eladó. Erd. 15-104-es telefonon.

Ipari gyorsvarrógép eladó. Erd. Domokos L. u. 34. V. 21.

Kínai fuvala és japán filmfelvétel olcsón eladó. Mácsai Sándor u. 1. III. 15.

400 L-es mélyhűtő láda garanciával eladó. Telefon: 24-542.

Albérleti szoba azonnali eladó. Sina Miklós u. 11. IV. em. 17. Érdeklődni 5 óra után.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy SZULOVSKY LAJOS az Egykál AFESZ nyugdíjosa, 63 éves korában, hosszú súlyos szenvedés után elhunyt. Szeretett halottunk temetése 1985. február 7-én, csütörtökön, délután 1 órakor lesz a Kőtemető 2. sz. ravatalozó terméből, polgári szertartás szerint. Lakás: Debrecen, Bethlen u. 48. A gyászoló család.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy ID. TIMKO ARPAD nyugd. női szabó, 75 éves korában hosszú, súlyos szenvedés után elhunyt. Szeretett halottunk temetése 1985. február 7-én, csütörtökön 12 órakor lesz a Kőtemető 1. sz. ravatalozó terméből, polgári szertartás szerint. Lakás: Debrecen, Bethlen u. 48. A gyászoló család.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy TOKAI KISS PETERNE Erzsé Anna 67 éves korában, hosszú betegség után elhunyt. Szeretett halottunk temetése 1985. február 7-én, csütörtökön 12 órakor lesz a Kőtemető 1. sz. ravatalozó terméből, polgári szertartás szerint. Lakás: Hajdúszoboszló, Somogyi B. u. 21. A gyászoló család.

Fájó szívvel tudatjuk, hogy BAKOCZI ZOLTÁNNE Nagy Etelka 70 éves korában rövid szenvedés után elhunyt. Szeretett halottunk temetése 1985. február 6-án 7-én 15 órakor lesz a Kőtemető 1. sz. ravatalozó terméből, polgári szertartás szerint. Lakás: Debrecen, Holló J. u. 1. A gyászoló család.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy LAZAR GEZA, a 6. sz. Volán Vállalat rokkantnyugdíjosa, 51 éves korában hosszú, súlyos betegség után elhunyt. Szeretett halottunk temetése 1985. február 7-én fél 1 órakor lesz a Kőtemető 2. sz. ravatalozó terméből, polgári szertartás szerint. Lakás: Debrecen, Holló J. u. 1. A gyászoló család.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy BARDI LAJOS, a Debrecen A. G. dolgozója 40 éves korában, tragikus hirtelenséggel elhunyt. Szeretett halottunk temetése 1985. február 7-én, 14 órakor lesz a Kőtemető 1. sz. ravatalozó terméből, polgári szertartás szerint. Lakás: Debrecen, Szilágyi János u. 14. A gyászoló család.

Megrendüléssel tudatjuk, hogy NAGY IMRE, a pért-és a debreceni munkásszolgálat régi harcosa gygyíthatatlan betegség következtében, életének 77. évében Budapestben elhunyt. Hanyattas utáni temetése február 8-án 13 órakor lesz a debreceni Kőtemetőben. A gyászoló család.

A Hajdú-Bihar megyei Tanács Körház Rendelőintézte egy fő "D" kategóriás jogosítvánnyal rendelkező gépkocsivezetőt vesz fel. Jelentkezés a Bartók B. út 4. sz. alatt, a munkügyi osztályon.

A Kossuth Lajos Tudományegyetem könyvtára katonaiadóját letöltött, leltárba felvett gépkocsivezetőt, gépkocsivezetői engedéllyel rendelkező gépkocsivezetőt, öppenorásokat. Jelentkezés: Debrecen, Vágóhid u. 7.

A fűszergyártó UNIVERZÁL Ipari Szövetkezet felvételi hirdetés számított osztályvezetői munkakör betöltésére, mérlegképes könyvelői végzettséggel. Jelentkezés a szövetkezet elnökénél, vagy főkönyvelőjénél, személyesen vagy írásban. Cím: Fűszergyártó, Vasárút 3. sz. Telefon: 31.

Gyors-gépirót, anyagkönyvelőt, 3 műszakba, érettségizett "főrt" segédművezető-gyakornoknak, valamint egy műszakba géplakatosként felvesz a Szilag-és Zaldogvár (Debrecen, Bethlen u. 30-32).

KOPORC Debrecen városi gyűjteménye felvesz raktárosokat, géplakatosokat, szerzőmunkáitól munkára, legalább 5 éves gyakorlattal rendelkező szerzőmunkásokat, hivatásos gépjárművezetői engedéllyel rendelkező gépkocsivezetőket, öppenorásokat. Jelentkezés: Debrecen, Vágóhid u. 7.

Az AGROSKER KV debreceni üzemegege felvétele keres mezőgazdasági gépi-és elektromos targonca-szerelőt, szervizgépkecső, gépi-és adminisztrátort és takarítót. Jelentkezés: Debrecen, Bellegrád 406. (Diószegi út). Telefon: 27-399.

Balmazújvárosi GAMESZ felvétele keres egy fő buszsofőrt, Nyasa mikrobusza. Telefon: 70-246; Debreceniek előnyben.

ÚJRA! ÚJRA! ÚJRA!
VAGJON BELE!
Tapétabemutató és-vásár
FEBRUÁRBAN ISMÉT az Unió Áruházban több mint 10 000 tekercs tapétából válogathat!
ÚJRA! ÚJRA! ÚJRA! VIKER

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS
A HAJDÚ-BIHARI MEGYEI VENDEGLÁTÓ VÁLLALAT ÁTADJA AZ ALÁBBI ÜZLETEKET:
1985. III. 16-tól 1990. III. 15-ig SZERZŐDÉSESE ÜZEMELTETÉSRE:
321. Bokréta cukrászda, III. o., Debrecen, Pesti u. 77. BERLETI ÜZEMELTETÉSRE:
457. Gépjárató állomás m. h. büfé, Hajdúszoboszló, Szovát u. 49.
321. Bokréta cukrászda, III. o., Debrecen, Pesti u. 77. VERSENYTÁRGYALÁS:
1985. III. 12-én 15 órakor lesz az Aranybika Eger teremben (Db., Vörös Hadsereg útja 11-13. PÁLYÁZATOKAT 1985. III. 5-ig lehet benyújtani. Tájékoztató adatokat és bővebb felvilágosítást a jogtanácsos ad.
(Debr., Bajcsy-Zs. u. 1-3., I. em. 15. szoba, telefon: 12-193)

Vállalatok, intézmények, figyelem!
Miskolctapolca fürdőhelyen színvonalas villákat, illetve lakrészeket ajánlunk vállalati üdültetés céljára
Kívánság szerint ellátást is biztosítunk.
Állunk szíves rendelkezésükre:
BORSODTOURIST
Miskolctapolca, Martos Flóra u. 7. 3519

Dolgozókat alkalmaznak

Nyomdató revíziós munkára előtérrel, estl elfoglaltsággal teljes munkaidős adminisztrátort keresünk. Hajdú megyei Lapkiadó Vállalat, Tóthfalusi tér 10.
Kőfaragó részlegünkbe betanított munkást jó kereset lehetőséggel felvesszünk. Jelentkezés: Debrecen, Almos u. 5-7. Üveglap Szövetkezet.
Debrecen Bátorvár hajdúszoboszlói üzemegege felvesz: asztalos, falpári gépmankást, anyagierő munkást, segédmunkást, SZTK-ügynézőt. Jelentkezés lehet a vállalat munkügyi csoportvezetőjénél, Hajdúszoboszló, Szovát út 5. sz. Kiltépett munkakönyvelő ne jelentkezzenek.
Gépezetchnikus Ipari művezetői munkakörbe, 5 év fölötti szakmai gyakorlattal felvesszünk. "1985. Perspektiva" jellegre a kiadóba.

Az alaptól a kéményig minden építőanyagot határidőre biztosítunk lakásépítési áruvásárlási előjegyzés keretében
FELTÉTELE:
A lekötött árakra 30% előleg befizetése.
A csúcsgérgalom elkerülése végett, már most jelentkezzen telepünkön a pontos anyagigényével az ügyintézőnknel.
Egyes anyagokat MŰVI-kiszolgálással is biztosítunk.
CÍMÜNK:
Kelet-magyarországi TŰZEP Vállalat
Debrecen, Monostorpályi u. 1. sz.

8 ÁLTALÁNOS ISKOLÁT VÉGZETT, VAGY VÉGZŐS fiúkat KOLLEGIUMI ELHELYEZÉSSEL MALOMIPARI SZAKMUNKÁSTANULÓNAK FELVESZÜNK.
A jelentkezési lapot Elelmiszteripari Szakmunkásképző Intézet Nyiregyháza, Rákóczi út 53. címre kell megküldeni.
A tanulói ösztöndíjon túl a tanulmányi eredménytől függetlenül 400-600 Ft havi társadalmi ösztöndíjat fizet vállalatunk.
Ezen túlmenően kollegiumi elhelyezést, útiköltséget, munkaruhát biztosítunk.
ÉRDEKLŐDNI LEHET: levélben, vagy személyesen a Hajdú-Bihar megyei Gabonaforgalmi és Malomipari Vállalat személyzeti és oktatási osztályán Debrecen, Széchenyi u. 13.

HALÁLOZÁS

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy SZULOVSKY LAJOS az Egykál AFESZ nyugdíjosa, 63 éves korában, hosszú súlyos szenvedés után elhunyt. Szeretett halottunk temetése 1985. február 7-én, csütörtökön, délután 1 órakor lesz a Kőtemető 2. sz. ravatalozó terméből, polgári szertartás szerint. Lakás: Debrecen, Kandia u. 4/A. A gyászoló család.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy ID. TIMKO ARPAD nyugd. női szabó, 75 éves korában hosszú, súlyos szenvedés után elhunyt. Szeretett halottunk temetése 1985. február 7-én, csütörtökön 12 órakor lesz a Kőtemető 1. sz. ravatalozó terméből, polgári szertartás szerint. Lakás: Debrecen, Bethlen u. 48. A gyászoló család.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy TOKAI KISS PETERNE Erzsé Anna 67 éves korában, hosszú betegség után elhunyt. Szeretett halottunk temetése 1985. február 7-én, csütörtökön 12 órakor lesz a Kőtemető 1. sz. ravatalozó terméből, polgári szertartás szerint. Lakás: Hajdúszoboszló, Somogyi B. u. 21. A gyászoló család.

Fájó szívvel tudatjuk, hogy BAKOCZI ZOLTÁNNE Nagy Etelka 70 éves korában rövid szenvedés után elhunyt. Szeretett halottunk temetése 1985. február 6-án 7-én 15 órakor lesz a Kőtemető 1. sz. ravatalozó terméből, polgári szertartás szerint. Lakás: Debrecen, Holló J. u. 1. A gyászoló család.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy LAZAR GEZA, a 6. sz. Volán Vállalat rokkantnyugdíjosa, 51 éves korában hosszú, súlyos betegség után elhunyt. Szeretett halottunk temetése 1985. február 7-én fél 1 órakor lesz a Kőtemető 2. sz. ravatalozó terméből, polgári szertartás szerint. Lakás: Debrecen, Holló J. u. 1. A gyászoló család.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy BARDI LAJOS, a Debrecen A. G. dolgozója 40 éves korában, tragikus hirtelenséggel elhunyt. Szeretett halottunk temetése 1985. február 7-én, 14 órakor lesz a Kőtemető 1. sz. ravatalozó terméből, polgári szertartás szerint. Lakás: Debrecen, Szilágyi János u. 14. A gyászoló család.

Megrendüléssel tudatjuk, hogy NAGY IMRE, a pért-és a debreceni munkásszolgálat régi harcosa gygyíthatatlan betegség következtében, életének 77. évében Budapestben elhunyt. Hanyattas utáni temetése február 8-án 13 órakor lesz a debreceni Kőtemetőben. A gyászoló család.

Az AGROSKER KV debreceni üzemegege felvétele keres mezőgazdasági gépi-és elektromos targonca-szerelőt, szervizgépkecső, gépi-és adminisztrátort és takarítót. Jelentkezés: Debrecen, Bellegrád 406. (Diószegi út). Telefon: 27-399.

Balmazújvárosi GAMESZ felvétele keres egy fő buszsofőrt, Nyasa mikrobusza. Telefon: 70-246; Debreceniek előnyben.

Klistermelők, figyelem!
A Debreceni AFESZ megkezdte az 1985. évi szerződésalkötéseket az alábbi zöldség- és gyümölcsstermekre:

Egres	I. oszt. garantált ár: 13,00 Ft/kg
Ribizske (piros)	I. oszt. garantált ár: 13,50 Ft/kg
Pándi meggy	I. oszt. garantált ár: 20,00 Ft/kg
Egyéb meggy (berőzni való)	I. oszt. garantált ár: 13,00 Ft/kg
Körte téli	I. oszt. garantált ár: 4,50 Ft/kg
Kék szilva	I. oszt. garantált ár: 6,00 Ft/kg
Cseresznye (germersdorfi)	I. oszt. garantált ár: 16,00 Ft/kg
Cseresznye egyéb	I. oszt. garantált ár: 13,00 Ft/kg
Zöldpaprika (Alba Regia, Fehér sző)	I. oszt. garantált ár: 8,00 Ft/kg
Paradicsompaprika (piros, pallagi, szentesi)	I. oszt. garantált ár: 5,50 Ft/kg
Par. paprika (zöld)	I. oszt. garantált ár: 4,00 Ft/kg
Paradicsom (lé) (Kecskeméti 815, 407, és Jubileum) konzervip.	I. oszt. garantált ár: 2,20 Ft/kg
Paradicsom (saláta)	I. oszt. garantált ár: 2,80 Ft/kg
Petonec konzervip.	I. oszt. garantált ár: 11,00 Ft/kg
Uborka konzervip. 3-6 cm	I. oszt. garantált ár: 9,00 Ft/kg
Uborka konzervip. 6-9 cm	I. oszt. garantált ár: 6,00 Ft/kg
Uborka konzervip. 9-12 cm	I. oszt. garantált ár: 3,00 Ft/kg
Uborka konzervip. 12-14 cm	I. oszt. garantált ár: 3,00 Ft/kg

(Fajta: Nimbus LT. Minerva)

A fenti termékekre a szerződést zöldségraktárunkban lehet megkötöni, Debrecen, Külső vásártér 19. alatt. Telefon: 13-495, valamint Miskolcra, Jasinka Mihálynál hétfői és szombati napokon a felvásárlótelepen.

Egresre és pirosribizskére szerződést lehet kötni a következő felvásárlási telephelyeinken:

Konzervgyári körzetünkben Széchenyi u. 32.	Faragó Imre, Debr., Málna u. 4.
Sámsoni út 63.	Dr. Szilágyi Lászlóné
Szilkszal u. 6.	Tólvány
"Ac, vegyesbolt	Rápolyné
Diószegi út 26.	Kovács Sándorné
Csáp u. 3.	Nagy Imre
Hartókői Béla út 37.	Rápoly Józsefné
Hartókői utca	Tóth Gyuláné
Létai út 72.	Hoczvart József
Kerekgyártóné	Kerekgyártóné
Szopkó Csaba ménészert, valamint Debr., Jerkó u. 21. l. 8.	Szopkó Csaba ménészert, valamint Debr., Jerkó u. 21. l. 8.
Nyulási és Bözörményi úti körzet	Farkasné, Debr., Babits u. 69.
Kondoros, Salakos dűlő	Vincze Kálmán (szombat, vasárnap)
Bocskalkert, Veres P. u. 12.	Nagy Lászlóné
Lázár u. Szávay u.	Kertész Attiláné, Lázár u. 76.
Miképcés, Mester u. 1.	Jasinka Mihály (hétfő és szombaton) vasárnap napon kondoros vikendházban Debrecenben

A fenti termékekre a szükséges vetőmag beszerezhető a Debreceni AFESZ Csapó u. 18. sz. alatti vetőmagboltjában.

Marokkó

Majd minden marokkói Amolyan óvárosfele, hosszú zérgagos szőlő, piaccal, szines sem tudja, hová nem is tanácsos útnalul sikátorában, ban hamar eltevéa A zsúfolt, mozgalmas suhannak hátukra kódtal kóssáral megrakdoltan keskeny az utkőnyoen a falhoz nyú "balek" (vigyázat) sa. Kézművesek bódél rendezetlenül, szines mák szerint tömörül

A kütnál (A szerző felvétel)

Fezben, az egykori gyobb és legzugasabb fegyverkovács, szőnye gyékényfonó, szabó. Az üzlet egyben, műhöz zönség előtt dolgozik, hely szellessége csak a pult választja el az utióg, ebbe kapaszkodva ültet tulajdonosa. Való ültet várja a vásárlókát. Az apa és három-néjék a műhely "szemé" éves korukban befogómerik bizni a tiz-tize tiltja a tizennégy éve való alkalmazását, de érdekekben gyakran kivé. A kézműiparosok és kell. A gyerekek ezt tek. Sőt. A sétáló, né tálják az üzletbe, az tartóbban éppen a gye kiserőmül a tizevés ki (arabul, franciául, ang zításkámát, és vonszolt megtudta, hogy vörösr félrehúzótt és a fülem kánnához. Tolmácsolt, gitett. Mert Marokkóba bott ár ismeretlen fog aztán hosszú alkudozás adja feléért, harmadát. Meknesben hosszasan körüli füeska szakavá pált. Egész halom réze egyiket ő formázta. Szafiban a leghosszabb kor az ősi népművészet nak, a növekvő turista risták szivesebben ves tázótt kancsókat, tálak tális berber mintájúak. A rabati és azruil sző híresek. A szőnyegek v nük többnyire piros va vagy lakásuk pusztá f puhára és magas szövés. Tifletben árulják a val díszített berber ká zárjai, női kezut utánz félen szemünkbe tűnne vesek üzletében látható tik a csillogó karkötőke lókat, ünnepi öltözékek köves, széles arany va. A medinák megszokotosan, hárman-négyen imájukat. A koldusszsz arany karkötő — mind Gyakran csendül fel csengettyűje, Kecskégi nes ruhában, csillogó forgalmi nevezetességn csak pénzért engedik m. A húsárusok szőgre marhahúst. Időnként lé a sűrű rajokba verődő gek, hólgyagos húsdarab brochettesütők sorát hi ga. A brochette, az ürű csomócskakkal vegyese. Vagy egy tuat drótnyá föltt. Vége-hossza nincs a szerű lakónegyedekbe v mögött zajlik az árusok Jártam este 11-kor is üzlet nyitva, épp olyan nappal. A műhelyben, a küdtek, teáztak, vagy a

Marokkói Medinák

Majd minden marokkói városban van egy Medina. Amilyen óvárosféle. Zárt udvarokkal, sok kilométer hosszú zegzugos szűk utcákkal, egymást erő üzletsorokkal, piaccal, színes látnivalókkal. Az európai turista azt sem tudja, hová nézzen, merre menjen. S vezető nélkül nem is tanácsos útnak indulni a Medinában, mert bonyolult sikátoraiiban, rejtélyes bazársoraiban, labirintusaiiban hamar eltéved a kíváncsi.

A zsúfolt, mozgalmas utcákon lefátyolozott arcú nők suhannak hátukra kötött csecsemőjükkel. Áruval, kétoldalt kosárral megrakott szamarkak, ösvérek kocognak, s olyan keskeny az utca, hogy ha nem vigyáz az ember, könnyen a falhoz nyomják. Bár az ösvér gazdája hangos „balek” (vigyázat) szóval figyelmezteti az utca népét.

Kézművesek bódéi sorakoznak egymás mellé. Egyszer rendezetlenül, színes tarkaságban, más városokban szakmák szerint tömörülve.

A kútnál (A szerző felvétele — KS)

Fezben, az egykori királyvárosban — ahol a legnagyobb és legzugasabb a Medina — papucsos, rézműves, fegyverkovács, szőnyegszövő, kelmefestő, kovács, fazekas, gyékénybítő, szabó, gyongyfűző utcák váltják egymást. Az üzlet egyben műhely is. Ott, a szűk utcán tolongó közönség előtt dolgozik a mester családjával együtt. A műhely szélessége csak egy ajtónyí. De nem ajtó, hanem pult választja el az utcától. A pult felett kötély lánclóg, ebbe kapaszkodva ki- és beugrál a közlekedik az üzlet tulajdonosa. Vagy lábát maga alá húzva, pultjára ülve várja a vásárlókat.

Az apa és három-négy, vagy még több fiúgyereke alkotják a műhely „személyzetét”. A gyerekeket már négy-öt éves korukban befogják, és a legnehezebb munkát is rá merik bízni, a tűz-tizenkét éves fiúkra. A törvény ugyan tiltja a tizenéves aluli gyerekek fizikai munkában való alkalmazását, de a szakmai titok átadása, megőrzése érdekében gyakran kivételt tesznek.

A kézműparosok és kereskedők üzleteiben alkudni kell. A gyerekek ezt épp olyan jól értik, mint a felnőttek. Sőt. A sétáló, nézegető turistát itt is, ott is beinvitálják az üzletbe, az üzlet elé. Leghangosabban és legkitartóbban éppen a gyerekek. A fezi Medinában szegődött kiserőmű a tízeves kis Abdullah. Négy nyelven beszél (arabul, franciául, angolul, németül). Lelkesen cipelte a kizárólag, és vonszolt egyik üzletből a másikba. Mikor megtudta, hogy vörösréz teáskannát akarok vásárolni, félrehúzótt és a fülembe súgta, elvezet a legszebb teáskannához. Tolmácsolt, magyarázott, még alkudni is segített. Mert Marokkóban, különösen a Medinákban, a szabott ár ismeretlen fogalom. A kereskedő mond egy árat, aztán hosszú alkudozás következik, s végül az árut odaadja feléért, harmadéért, sokszor még olcsóbban is.

Meknesben hosszasan megcsodáltam, amint egy tíz év körüli fiúcska szakavatott mozdulatokkal réztálat kalátpált. Egész halom rézedény hevert már körülötte. Mind-egyiket ő formázta.

Safiban a leghosszabb utcája a fazekasoknak van. Olykor az ősi népművészet már engedményeket tesz a divatnak, a növekvő turistaforgalomnak. Azt mondják, a turisták szívesebben veszik a tevékkel, pálmákkal miniatűrűt kancsókat, talakat, mint az ősi stílizált, ornamentális berber mintájúakat.

A rabati és azruzi szőnyegszövő munkái messze földön híresek. A szőnyegek vidékenként változnak, de alapszínük többnyire piros vagy fehér. A marokkóiak sátruk vagy lakásuk puszta földjét borítják a szőnyeggel, azért puhára és magas szővésszűre tervezik.

Tifletben árulják a széles karimájú flitterrel, zsenillával díszített berber kalapokat. A lakatosok finom művű zárjai, női kezét utánozó kopogatói, ablakrácsai úton-útfélen szemünkbe tűnnek. Szépek az arany- és ezüstművesek üzleteiben látható ékszerek. A marokkói nők szeretik a csillogó karkötőket, nagy köves gyűrűket, fülbevalókat, ünnepi öltözködésük elmaradhatatlan darabja az ékköves, széles arany- vagy ezüsttörv, a zannár.

A medinák megszokott alakjai a vak koldusok. Csoportosan, hárman-négyen mormolják monoton éneküket — imájukat. A koldusasszonyok karján is ott csillog az arany karkötő — minden értéküket magukon hordják.

Gyakran csendül fel a vásári zsvajban a vízárusok csengettűje. Kecskégida tömlőben kínálják a vizet. Színes ruhában, csillogó réztákkal egyre inkább „idegenforgalmi nevezetességek” csapnak fel. Fényképezni is csak pénzért engedik magukat.

A húsárusok szőgre felfüggesztve kínálják a birka- és marhahúst. Időnként légyecsapóval, legyezővel hajtják el a sűrű rajokba verődő legyeket. Fatálaton állati belsőségek, hólyagos húsdarabok — amott szemben pedig a brochettesütők sorát hirdeti a tőmény égett faggyú szaga. A brochette, az ürü májának és szívének kis faggyú-csomócskákkal vegyesen drótra tűzdeli darabkáiból áll. Vagy egy tucat drótnyárs forog egyszerre az izzó faparázs fölött.

Vége-hossza nincs a Medinának. Rendszerint sikátor-szerű lakónegyedekbe vezet, ahol a gondosan zárt ajtók mögött zajlik az árusok, iparosok élete.

Jártam este 11-kor is a marrakechi Medinában. Minden üzlet nyitva, épp olyan mozgalmas, zsúfolt volt, mint nappal. A műhelyben, az utcán, az üzlet előtt ültek, fekdültek, teáztak, vagy aludtak a medinabeliek.

Kádár Márta

SPORT • SPORT • SPORT • SPORT

XXII. természetbaráthét

Ma: Két keréken Természetvédelmi területeink

A XXII. természetbaráthét hétfő esti programjában Csicsai Károly muzeológus a Déri Múzeumban a hazánk felszabadulásának 40. évfordulójára rendezett Lesz magyar újjászülés című kiállítás mutatta be a megjelenteknek. Ezután Bagi István, a szakszövetség oktatási felelőse a megyei természetbarát-szövetség fennállásának harmincadik évfordulójának alkalmából tartott előadást. Végül Kalmár László, az MTE SZ főelőadója színes

diaképek vetítésével kísért beszámolót tartott a Bihar-hegységről.

Ma, szerdán 17.15-től dr. Kovács Mária, az Egészségügyi SE elnöke Két keréken Nyugat-Európában címmel, 18 óráig pedig Legény András, az Országos Környezet-és Természetvédelmi Hivatal munkatársa Természetvédelmi területeink, nemzeti parkjaink címen tart előadást. Mindkét programot színes diaképek vetítésével teszik változatosabbá.

Adorján: kétszer nyolcadik

(Telefonjelentés Melbourne-ből)

Ausztráliában folytatták a „vaspapucosok” a versenyt. Erről számolt be telefonon Adorján Zoltán, a Debreceni Volán versenyzője.

Előbb Mildurában (Melbourne-től északnyugatra) állt rajthoz a 16 fős mezőny, s ezen a versenyen az angol Simon Wigg győzött, míg

Adorján nyolc ponttal a nyolcadik helyen végzett. Legutóbb, január 3-án, vasárnap már Melbourne-ban volt viadal. Ezen a versenyen a debreceni salakpályás motoros ugyancsak nyolcadik lett, nyolc ponttal.

Adorján Zoltán azt is közölte, hogy a tervezettnél hamarabb, a közeli napokban Londonon keresztül hazakerül.

Tizenhárom labdarúgót már átigazoltak

Február 27-én, 13.30 órai kezdettel nyolc Magyar Népköztársasági Kupa mérkőzéssel (Balmazújváros—Szegedi Dózsa, Ferencváros—Debreceni MVSC, Diósgyőr—Szolnok, U. Dózsa—MTK-VLM, Nagykanizsa—Tatabánya, Siófok—Rába ETO, MOTIM TE—Zalaegerszeg, Budapest—Bp. Honvéd) kezdődik hivatalosan az idei labdarúgóidény.

Az NB I-es klubok műsor-egyvezetése után ismert a teljes bajnoki menetrend is március 2. és június 1. között. Két találkozó kezdési időpontjáról még folynak a megbeszélések. Eredetileg március 3-án és 17-én, vasárnap 11 órára rögzítették a DMVSC—Vasas és a Tatabánya—ZTE találkozót, de a televíziós közvetítés miatt esetleg változik ez.

Az MLSZ a következő játékosok átigazolásához már hozzájárult:

Szepesi László a Rába ETO-ból a Dunaújvárosba,

Magyar János a Szekszárdi Dózsból és Mészáros József a Hódmezővásárhelyből a Kaposvári Rákóczihoz, Szabó István a Diósgyőrből a Vólánba, Bezzegh Zoltán a Nyíregyházából az Ózdba, Fenyves Péter az Egerből a Belpátfalvára, Vidinai Kálmán a Mezőcsátból a Diósgyőrbé, Török János a H. Papp J. SE-ből a Kazincbarcika, Kupás László a Nyírbogáti Tsz-ből a Debreceni Kinizsibe, Kocsis Sándor a BKV Előre-ből a Sopronba, Mohácsi Sándor a Békéscsabából a Hódmezővásárhelybe, Németh Zoltán a Dunaújvárosból a Láng Vasasba, Csonka László az MTK-VM-ből a Budafokba.

Spanyolország és Hamburg után március közepén találkozik újra a labdarúgóválogatott-keret. Március 20-ára, várhatóan Esztergomba vagy Vácra egy cseh-szlovák együttes ellen terveznek előkészületi találkozót az április 3-án sorra kerülő Ciprus elleni VB-selejtező előtt.

Hogyan születik a csapat?

Ha sok magas fiatal embert látunk együtt, kosárlabdát együttesre is gondolhatunk. Viszont sok természetes sportoló a kosárlabdapályán nem biztos, hogy jó csapatot is alkot. Bizonyára jól tudja ezt Boros Gábor, a DUSE NB II-es férfi kosárlabdacsapatának játékosvezetője, aki mostanában a töle megszokott szenvedéllyel éppen azon fáradozik, hogy 190 centiméter körüli srácokból egy ütőképes kollektívát kovácsoljon össze.

Játékosvezetőként hogyan lehet egyszerre edzeni és tréninget is vezetni? — erre voltam kíváncsi, amikor Debrecenben, a Nyomatató utcai Általános Iskola tornatermében leültem egy zsálmolyra és érdeklődve figyeltem, hogy folyik a munka.

Egyórás erőfejlesztő gimnasztika közben az edző többször bement a egy-egy „figura” nevét, jelét is megmutatta, majd rövid füttyre mindenki egyszerre végezte a gyakorlatokat. A végrehajtásban az edző haladt az élen.

Hogy játékosvezető vagyok, annak az az előzménye, hogy magamon is pontosan érzekelni tudom a mindannyiunkra kiszabott terhelést — bocsátkozott részletezésbe Boros Gábor.

Ami én elbírok, azt elvárhatom a többiekől is. Egyesült Államok, Kanada Persze van, akinek egyéb problémái miatt (például iskolai teendők, sérülés, erőnléti hiányosságok stb.) csökken az edzésadagját. (A játékvezető soha nem panaszkodik, hogy kevés a tréning.) A játékosvezető hátterét jelenti, hogy mérkőzésen kevésbé tudom áttekinteni a játékot és a cseréknek köszönhetően a Taket. Ilyen szempontból a csapatvezető is szívesen fogadná a több tanácsot. Igazán baráti kapcsolat alakult ki együttesünkben, aminek szép bizonyítéka, hogy éppen saját költségükön utazunk külföldi sítáborba.

Hányan készülnek jelenleg a tavaszi mérkőzésekre? — érdeklődöm a játékoskeretről.

Tizenhét játékos alkotja a keretet, s ez a létszám bizony elég nagy. Soknak túlnyomórészt ennyi játékos egy kosárlabda-együttesben, figyelembe véve, hogy a mérkőzéseken csak ötven játszhatnak, no meg ötven ülhetnek a kispadon. Szám szerint több versenyző van edzésen, mint kellene, viszont néha előfordult, hogy egy-egy hét végi mérkőzésre nehezen gyűlt össze egy csapatra való társaság. Néhány társamnak ugyanis a kosárlabdán kívül egyéb komoly elfoglaltsága is van. Jövőre a keretjelölési és csapat-összeállításai gondjaim szaporodnak azért, mert a sportiskolások közül egy újabb végzős évfolyam tagjai jelentkeznek majd nálam. Lesznek olyanok, akiknek meg kell majd mondani nyíltan, hogy számítunk-e tovább a játékkukra vagy sem. Előfordulhat olyan is, hogy a sportolók egy része nem vállalja a tréningeket, ha nem játszat.

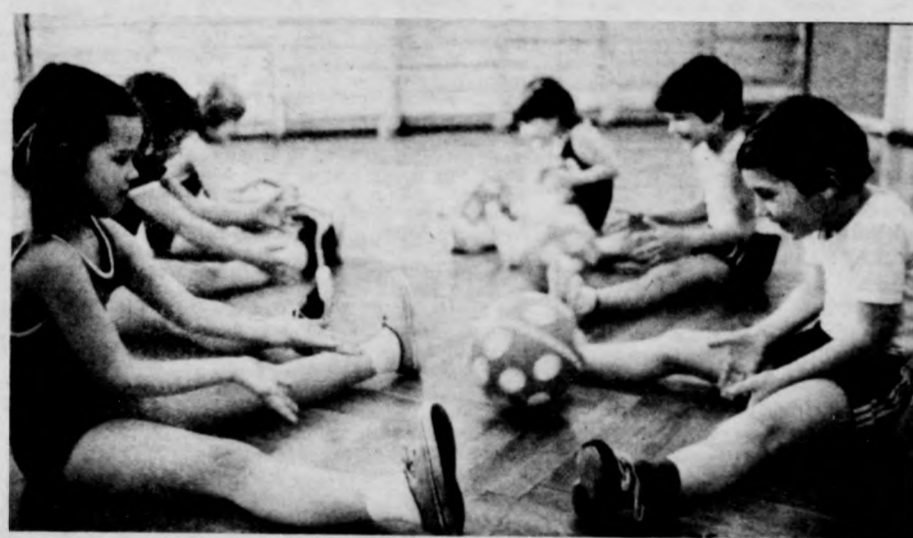
Az egyesületnek mi az elvárása a csapattal szemben és hogyan segíti a munkát? Te milyen eredményt vársz tavasszal a DUSE férfi-csapatától?

A férfi kosárlabda-szakosztály nem kiemelt az egyesületnél. Pedig a kosárlabdát az egyetemre kellene építeni, részletezésbe Boros Gábor. — Ami én elbírok, azt elvárhatom a többiekől is. Egyesült Államok, Kanada Persze van, akinek egyéb problémái miatt (például iskolai teendők, sérülés, erőnléti hiányosságok stb.) csökken az edzésadagját. (A játékvezető soha nem panaszkodik, hogy kevés a tréning.) A játékosvezető hátterét jelenti, hogy mérkőzésen kevésbé tudom áttekinteni a játékot és a cseréknek köszönhetően a Taket. Ilyen szempontból a csapatvezető is szívesen fogadná a több tanácsot. Igazán baráti kapcsolat alakult ki együttesünkben, aminek szép bizonyítéka, hogy éppen saját költségükön utazunk külföldi sítáborba.

Hajdú Károly

Még tart az értékelés

A Sportfogadási és Lottó-dolgozása a szelvények és a igazgatóság tájékoztatása nyeremények rendkívül magas száma miatt lapzártakor beérkezett totószelvények felmég tart. (MTI)

A testedzést is korán kell kezdeni

Az óvodáskorban sem elhanyagolható testi nevelés szervesen kapcsolódik a kisgyermek személyiségének sokoldalú kiműveléséhez. Ezt tapasztalta tegnap fotóriporterünk, Nagy Gábor is a debreceni Közép utcai óvodában, ahol a kicsinyek határtalan energiával és játékedvel végezték az óvodánik által vezetett gyakorlatokat. A képek is arról az onfelelt örömről árulkodnak, amely az apróságok arcáról sugárzik, s ezt az örömet a mindennapos mozgás, testedzés váltja ki belőlük.

A megyei diákcsportban legközelebbi ülésén, február 12-én is az óvodai testnevelés-helyzetét, a három-hat évesek életmódjával kapcsolatos tapasztalatokat vitatják meg.

Debreceni 47-es főút mellett Darvasig családi házat keresek megvételre. „Műt” jellegre a kiadóba.

Eladom vagy 2 szobás OTP-s lakásra cseréltem felújított családi házat 300 négyzetföldi telkekkel. „Csapóker” jellegre a kiadóba.

A halpál zárterben sürgősen eladó 219 négyzetföldi telkek jött beállt gyümölcsfákkal, szobakonyhás kőépülettel, pincével, melléképületekkel. Villany, víz van. Ugyanott kifutó állapotban levő kétszobás gyümölcsfákkal, szobakonyhás kőépülettel, pincével, melléképületekkel. Villany, víz van. Ugyanott kifutó állapotban levő kétszobás gyümölcsfákkal, szobakonyhás kőépülettel, pincével, melléképületekkel. Villany, víz van. Ugyanott kifutó állapotban levő kétszobás gyümölcsfákkal, szobakonyhás kőépülettel, pincével, melléképületekkel. Villany, víz van.

Ikerház építésére alkalmas telek a Csapókerben eladó. Érdeklődni: Bokányi Dezső u. 61.

Eladom vagy 2 szobás OTP-s lakásra cseréltem felújított családi házat 300 négyzetföldi telkekkel. „Csapóker” jellegre a kiadóba.

A halpál zárterben sürgősen eladó 219 négyzetföldi telkek jött beállt gyümölcsfákkal, szobakonyhás kőépülettel, pincével, melléképületekkel. Villany, víz van. Ugyanott kifutó állapotban levő kétszobás gyümölcsfákkal, szobakonyhás kőépülettel, pincével, melléképületekkel. Villany, víz van. Ugyanott kifutó állapotban levő kétszobás gyümölcsfákkal, szobakonyhás kőépülettel, pincével, melléképületekkel. Villany, víz van.

Lóskút u. 5. sz. alatt 150 vagy 200 négyzetföldi föld eladó.

Apafán 400 négyzetföldi gyümölcsös eladó. Vöröshadserg útja 36., II. em. 2.

Hajlapi zártkertben 220 négyzetföldi hétvégi kert eladó. „Vasútdílmóhoz 8 perc” jellegre a kiadóba.

Eladom a Vekerítő mellett levő 250 négyzetföldi területtel, beépített gyümölcsösökkel, 54 négyzetméteres épülettel. Víz, villany van. Józsefátásra is kiválóan alkalmas 1-1 fél szobás, gázfűtéses, belvárosi, tanácslakást beszámítok. „300 000 Ft” jellegre a kiadóba.

533 négyzetméter területtel a Szabadságtelken eladó. Sólom u. 37.

A Nagyerdőn 200 négyzetföldi területtel, családi házzal eladó. A telek alkalmas díszszobához építésre is. Érdeklődni lehet: 9-16 óráig.

Eladó kétszobás családi ház, 280 négyzetföldi telkekkel. Tóthóti u. 15.

Angol típusú, 2 plusz 2 szobás családi ház, 110 négyzetföldi telkekkel, pincével és garázzsal. Tetőtér beépíthető. — Debrecen belterületén az Olajúti eladó vagy szőlőkerttel rendelkező, OTP-átváltás lehetséges. „Befejezés előtt” jellegre a kiadóba.

Eladó kertek két házzal egyben vagy külön, 500 négyzetföldi telkekkel. Érdeklődni telefonon: 20-234.

Sámsón szőlőkertben, buszmegállóhoz ezer méterre 196 négyzetföldi körbekerített, beépített kerttel, fűtött kútjalattal, adó alól mentes, átirható (telekvezetési) telkek eladó 45 000-ért. Érdeklődni: Debrecen, Tanácsköztársaság útja 17., I. em. 3., Baloghék.

Sámsónkertben, buszmegállóhoz közel 300 négyzetföldi beépített gyümölcsös házzal, kúttal, jászgátartással, lefűtéses eladó. Érdeklődni: Debrecen, Csapó u. 73. I. em. 4., délután 3-8-ig.

Hadházi Bocskai, Bőssányi utcában 400 négyzetföldi szőlő és gyümölcsös eladó. Érdeklődni: Debrecen, Basahalom u. 42.

Dombostanyán 220 négyzetföldi gyümölcsös eladó. Érdeklődni lehet 18 óra után a 23-054-es telefonon.

Eladó Hajdúhadházi lakóház, 300 négyzetföldi szőlő-gyümölcsös telkekkel. Érdeklődni: Debrecen, Földi I. u. 78. alatt.

Hajdúszabosban, a Vámospécsi úton 540 négyzetföldi területtel, beépített gyümölcsösökkel, 54 négyzetméteres épülettel. Víz, villany van. Józsefátásra is kiválóan alkalmas 1-1 fél szobás, gázfűtéses, belvárosi, tanácslakást beszámítok. „300 000 Ft” jellegre a kiadóba.

533 négyzetméter területtel a Szabadságtelken eladó. Sólom u. 37.

A Nagyerdőn 200 négyzetföldi területtel, családi házzal eladó. A telek alkalmas díszszobához építésre is. Érdeklődni lehet: 9-16 óráig.

Eladó kétszobás családi ház, 280 négyzetföldi telkekkel. Tóthóti u. 15.

Angol típusú, 2 plusz 2 szobás családi ház, 110 négyzetföldi telkekkel, pincével és garázzsal. Tetőtér beépíthető. — Debrecen belterületén az Olajúti eladó vagy szőlőkerttel rendelkező, OTP-átváltás lehetséges. „Befejezés előtt” jellegre a kiadóba.

Eladó kertek két házzal egyben vagy külön, 500 négyzetföldi telkekkel. Érdeklődni telefonon: 20-234.

Sámsón szőlőkertben, buszmegállóhoz ezer méterre 196 négyzetföldi körbekerített, beépített kerttel, fűtött kútjalattal, adó alól mentes, átirható (telekvezetési) telkek eladó 45 000-ért. Érdeklődni: Debrecen, Tanácsköztársaság útja 17., I. em. 3., Baloghék.

Sámsónkertben, buszmegállóhoz közel 300 négyzetföldi beépített gyümölcsös házzal, kúttal, jászgátartással, lefűtéses eladó. Érdeklődni: Debrecen, Csapó u. 73. I. em. 4., délután 3-8-ig.

Hadházi Bocskai, Bőssányi utcában 400 négyzetföldi szőlő és gyümölcsös eladó. Érdeklődni: Debrecen, Basahalom u. 42.

Eladó Eötvös u. 25. számú ház, 197 négyzetföldi telkekkel, kétszobás, kétszobás és külön gyümölcsösökkel, lakással, lakómenetessel és vasúttal.

250 négyzetföldes kert eladó Tócskerten és Határ út között, 50 ezerért. Homok u. 57.

Családi ház eladó. Nyíradony, Háman K. u. 43. sz. alatt.

Egy hold föld eladó tanúval, megosztva 18. Fufika István. Halap 3/B. Cseré állomás közel.

200 négyzetföldi telkek eladó. Érdeklődni: Debrecen, Kelenföldi Sámuel u. 14.

Józsa 200 négyzetföldes telken eladom, elvi építési engedéllyel, víz, villany van. Érdeklődni: Debrecen, Dózsa János u. 20. VI. 28.

Tanya városkörtében, márt 1960 négyzetföldes területtel és állattenyésztésre külön földterülettel hasznosítható. „Villany” jellegre a kiadóba.

Kétszobás családi ház eladó. Debrecen, Dózsa János u. 14/A. Megtekinthető: szombat délután kivételével minden nap.

Kondorosi zártkertben 700 négyzetföldi kert, megosztva 12. Föld. Bellegel 250. szám.

Eladó 2 szobás, fűtött ponti fűtéses, fűrdővel rendelkező családi ház. Partizán u. 3.

Eladó Bocskai utcában 300 négyzetföldi telkek. Érdeklődni: Debrecen, Bornemisza u. 6.

Elszerelők egyetemhez közel kétszobás, hitelmentes társasházban, kőbekerített, beépített kerttel, fűtött kútjalattal, adó alól mentes, átirható (telekvezetési) telkek eladó 45 000-ért. Érdeklődni: Debrecen, Tanácsköztársaság útja 17., I. em. 3., Baloghék.

Sámsónkertben, buszmegállóhoz közel 300 négyzetföldi beépített gyümölcsös házzal, kúttal, jászgátartással, lefűtéses eladó. Érdeklődni: Debrecen, Csapó u. 73. I. em. 4., délután 3-8-ig.

Hadházi Bocskai, Bőssányi utcában 400 négyzetföldi szőlő és gyümölcsös eladó. Érdeklődni: Debrecen, Basahalom u. 42.

Kétszobás családi ház 315 négyzetföldi telkekkel 400 négyzetföldi területtel, minden nap 16 órától. Határ út 13.

Eladó Nagykereki, Széchenyi u. 14. sz. alatt ház, sok gazdasági melléképülettel, nagy kert, benne gyümölcsös. Érdeklődni: Nagykereki, Széchenyi u. 3. sz. alatt.

150 négyzetföldes telken 100 négyzetföldes, 3 szobás, hallos, gázfűtéses családi ház eladó. Debrecen, Garai u. 22.

Józsefátásra is kiválóan alkalmas 1-1 fél szobás, gázfűtéses, belvárosi, tanácslakást beszámítok. „300 000 Ft” jellegre a kiadóba.

533 négyzetméter területtel a Szabadságtelken eladó. Sólom u. 37.

A Nagyerdőn 200 négyzetföldi területtel, családi házzal eladó. A telek alkalmas díszszobához építésre is. Érdeklődni lehet: 9-16 óráig.

Eladó kétszobás családi ház, 280 négyzetföldi telkekkel. Tóthóti u. 15.

Angol típusú, 2 plusz 2 szobás családi ház, 110 négyzetföldi telkekkel, pincével és garázzsal. Tetőtér beépíthető. — Debrecen belterületén az Olajúti eladó vagy szőlőkerttel rendelkező, OTP-átváltás lehetséges. „Befejezés előtt” jellegre a kiadóba.

Eladó kertek két házzal egyben vagy külön, 500 négyzetföldi telkekkel. Érdeklődni telefonon: 20-234.

Sámsón szőlőkertben, buszmegállóhoz ezer méterre 196 négyzetföldi körbekerített, beépített kerttel, fűtött kútjalattal, adó alól mentes, átirható (telekvezetési) telkek eladó 45 000-ért. Érdeklődni: Debrecen, Tanácsköztársaság útja 17., I. em. 3., Baloghék.

Sámsónkertben, buszmegállóhoz közel 300 négyzetföldi beépített gyümölcsös házzal, kúttal, jászgátartással, lefűtéses eladó. Érdeklődni: Debrecen, Csapó u. 73. I. em. 4., délután 3-8-ig.

Hadházi Bocskai, Bőssányi utcában 400 négyzetföldi szőlő és gyümölcsös eladó. Érdeklődni: Debrecen, Basahalom u. 42.

Eladó Konyár-Sóstói csendes környezetben 400 négyzetföldi területtel, minden nap 16 órától. Határ út 13.

Eladó Nagykereki, Széchenyi u. 14. sz. alatt ház, sok gazdasági melléképülettel, nagy kert, benne gyümölcsös. Érdeklődni: Nagykereki, Széchenyi u. 3. sz. alatt.

150 négyzetföldes telken 100 négyzetföldes, 3 szobás, hallos, gázfűtéses családi ház eladó. Debrecen, Garai u. 22.

Józsefátásra is kiválóan alkalmas 1-1 fél szobás, gázfűtéses, belvárosi, tanácslakást beszámítok. „300 000 Ft” jellegre a kiadóba.

533 négyzetméter területtel a Szabadságtelken eladó. Sólom u. 37.

A Nagyerdőn 200 négyzetföldi területtel, családi házzal eladó. A telek alkalmas díszszobához építésre is. Érdeklődni lehet: 9-16 óráig.

Eladó kétszobás családi ház, 280 négyzetföldi telkekkel. Tóthóti u. 15.

Angol típusú, 2 plusz 2 szobás családi ház, 110 négyzetföldi telkekkel, pincével és garázzsal. Tetőtér beépíthető. — Debrecen belterületén az Olajúti eladó vagy szőlőkerttel rendelkező, OTP-átváltás lehetséges. „Befejezés előtt” jellegre a kiadóba.

Eladó kertek két házzal egyben vagy külön, 500 négyzetföldi telkekkel. Érdeklődni telefonon: 20-234.

Sámsón szőlőkertben, buszmegállóhoz ezer méterre 196 négyzetföldi körbekerített, beépített kerttel, fűtött kútjalattal, adó alól mentes, átirható (telekvezetési) telkek eladó 45 000-ért. Érdeklődni: Debrecen, Tanácsköztársaság útja 17., I. em. 3., Baloghék.

Sámsónkertben, buszmegállóhoz közel 300 négyzetföldi beépített gyümölcsös házzal, kúttal, jászgátartással, lefűtéses eladó. Érdeklődni: Debrecen, Csapó u. 73. I. em. 4., délután 3-8-ig.

Hadházi Bocskai, Bőssányi utcában 400 négyzetföldi szőlő és gyümölcsös eladó. Érdeklődni: Debrecen, Basahalom u. 42.

Eladó Konyár-Sóstói csendes környezetben 400 négyzetföldi területtel, minden nap 16 órától. Határ út 13.

Eladó Nagykereki, Széchenyi u. 14. sz. alatt ház, sok gazdasági melléképülettel, nagy kert, benne gyümölcsös. Érdeklődni: Nagykereki, Széchenyi u. 3. sz. alatt.

150 négyzetföldes telken 100 négyzetföldes, 3 szobás, hallos, gázfűtéses családi ház eladó. Debrecen, Garai u. 22.

Józsefátásra is kiválóan alkalmas 1-1 fél szobás, gázfűtéses, belvárosi, tanácslakást beszámítok. „300 000 Ft” jellegre a kiadóba.

533 négyzetméter területtel a Szabadságtelken eladó. Sólom u. 37.

A Nagyerdőn 200 négyzetföldi területtel, családi házzal eladó. A telek alkalmas díszszobához építésre is. Érdeklődni lehet: 9-16 óráig.

Eladó kétszobás családi ház, 280 négyzetföldi telkekkel. Tóthóti u. 15.

Angol típusú, 2 plusz 2 szobás családi ház, 110 négyzetföldi telkekkel, pincével és garázzsal. Tetőtér beépíthető. — Debrecen belterületén az Olajúti eladó vagy szőlőkerttel rendelkező, OTP-átváltás lehetséges. „Befejezés előtt” jellegre a kiadóba.

Eladó kertek két házzal egyben vagy külön, 500 négyzetföldi telkekkel. Érdeklődni telefonon: 20-234.

Sámsón szőlőkertben, buszmegállóhoz ezer méterre 196 négyzetföldi körbekerített, beépített kerttel, fűtött kútjalattal, adó alól mentes, átirható (telekvezetési) telkek eladó 45 000-ért. Érdeklődni: Debrecen, Tanácsköztársaság útja 17., I. em. 3., Baloghék.

Sámsónkertben, buszmegállóhoz közel 300 négyzetföldi beépített gyümölcsös házzal, kúttal, jászgátartással, lefűtéses eladó. Érdeklődni: Debrecen, Csapó u. 73. I. em. 4., délután 3-8-ig.

Hadházi Bocskai, Bőssányi utcában 400 négyzetföldi szőlő és gyümölcsös eladó. Érdeklődni: Debrecen, Basahalom u. 42.

Eladó Konyár-Sóstói csendes környezetben 400 négyzetföldi területtel, minden nap 16 órától. Határ út 13.

Eladó Nagykereki, Széchenyi u. 14. sz. alatt ház, sok gazdasági melléképülettel, nagy kert, benne gyümölcsös. Érdeklődni: Nagykereki, Széchenyi u. 3. sz. alatt.

150 négyzetföldes telken 100 négyzetföldes, 3 szobás, hallos, gázfűtéses családi ház eladó. Debrecen, Garai u. 22.

Józsefátásra is kiválóan alkalmas 1-1 fél szobás, gázfűtéses, belvárosi, tanácslakást beszámítok. „300 000 Ft” jellegre a kiadóba.

533 négyzetméter területtel a Szabadságtelken eladó. Sólom u. 37.

A Nagyerdőn 200 négyzetföldi területtel, családi házzal eladó. A telek alkalmas díszszobához építésre is. Érdeklődni lehet: 9-16 óráig.

Eladó kétszobás családi ház, 280 négyzetföldi telkekkel. Tóthóti u. 15.

Angol típusú, 2 plusz 2 szobás családi ház, 110 négyzetföldi telkekkel, pincével és garázzsal. Tetőtér beépíthető. — Debrecen belterületén az Olajúti eladó vagy szőlőkerttel rendelkező, OTP-átváltás lehetséges. „Befejezés előtt” jellegre a kiadóba.

Eladó kertek két házzal egyben vagy külön, 500 négyzetföldi telkekkel. Érdeklődni telefonon: 20-234.

Sámsón szőlőkertben, buszmegállóhoz ezer méterre 196 négyzetföldi körbekerített, beépített kerttel, fűtött kútjalattal, adó alól mentes, átirható (telekvezetési) telkek eladó 45 000-ért. Érdeklődni: Debrecen, Tanácsköztársaság útja 17., I. em. 3., Baloghék.

Sámsónkertben, buszmegállóhoz közel 300 négyzetföldi beépített gyümölcsös házzal, kúttal, jászgátartással, lefűtéses eladó. Érdeklődni: Debrecen, Csapó u. 73. I. em. 4., délután 3-8-ig.

Hadházi Bocskai, Bőssányi utcában 400 négyzetföldi szőlő és gyümölcsös eladó. Érdeklődni: Debrecen, Basahalom u. 42.

Eladó Konyár-Sóstói csendes környezetben 400 négyzetföldi területtel, minden nap 16 órától. Határ út 13.

Eladó Nagykereki, Széchenyi u. 14. sz. alatt ház, sok gazdasági melléképülettel, nagy kert, benne gyümölcsös. Érdeklődni: Nagykereki, Széchenyi u. 3. sz. alatt.

150 négyzetföldes telken 100 négyzetföldes, 3 szobás, hallos, gázfűtéses családi ház eladó. Debrecen, Garai u. 22.

Józsefátásra is kiválóan alkalmas 1-1 fél szobás, gázfűtéses, belvárosi, tanácslakást beszámítok. „300 000 Ft” jellegre a kiadóba.

533 négyzetméter területtel a Szabadságtelken eladó. Sólom u. 37.

A Nagyerdőn 200 négyzetföldi területtel, családi házzal eladó. A telek alkalmas díszszobához építésre is. Érdeklődni lehet: 9-16 óráig.

Eladó kétszobás családi ház, 280 négyzetföldi telkekkel. Tóthóti u. 15.

Angol típusú, 2 plusz 2 szobás családi ház, 110 négyzetföldi telkekkel, pincével és garázzsal. Tetőtér beépíthető. — Debrecen belterületén az Olajúti eladó vagy szőlőkerttel rendelkező, OTP-átváltás lehetséges. „Befejezés előtt” jellegre a kiadóba.

Eladó kertek két házzal egyben vagy külön, 500 négyzetföldi telkekkel. Érdeklődni telefonon: 20-234.

Sámsón szőlőkertben, buszmegállóhoz ezer méterre 196 négyzetföldi körbekerített, beépített kerttel, fűtött kútjalattal, adó alól mentes, átirható (telekvezetési) telkek eladó 45 000-ért. Érdeklődni: Debrecen, Tanácsköztársaság útja 17., I. em. 3., Baloghék.

Sámsónkertben, buszmegállóhoz közel 300 négyzetföldi beépített gyümölcsös házzal, kúttal, jászgátartással, lefűtéses eladó. Érdeklődni: Debrecen, Csapó u. 73. I. em. 4., délután 3-8-ig.

Hadházi Bocskai, Bőssányi utcában 400 négyzetföldi szőlő és gyümölcsös eladó. Érdeklődni: Debrecen, Basahalom u. 42.

Eladó Konyár-Sóstói csendes környezetben 400 négyzetföldi területtel, minden nap 16 órától. Határ út 13.

Eladó Nagykereki, Széchenyi u. 14. sz. alatt ház, sok gazdasági melléképülettel, nagy kert, benne gyümölcsös. Érdeklődni: Nagykereki, Széchenyi u. 3. sz. alatt.

150 négyzetföldes telken 100 négyzetföldes, 3 szobás, hallos, gázfűtéses családi ház eladó. Debrecen, Garai u. 22.

Józsefátásra is kiválóan alkalmas 1-1 fél szobás, gázfűtéses, belvárosi, tanácslakást beszámítok. „300 000 Ft” jellegre a kiadóba.

533 négyzetméter területtel a Szabadságtelken eladó. Sólom u. 37.

A Nagyerdőn 200 négyzetföldi területtel, családi házzal eladó. A telek alkalmas díszszobához építésre is. Érdeklődni lehet: 9-16 óráig.

Eladó kétszobás családi ház, 280 négyzetföldi telkekkel. Tóthóti u. 15.

Angol típusú, 2 plusz 2 szobás családi ház, 110 négyzetföldi telkekkel, pincével és garázzsal. Tetőtér beépíthető. — Debrecen belterületén az Olajúti eladó vagy szőlőkerttel rendelkező, OTP-átváltás lehetséges. „Befejezés előtt” jellegre a kiadóba.

Eladó kertek két házzal egyben vagy külön, 500 négyzetföldi telkekkel. Érdeklődni telefonon: 20-234.

Sámsón szőlőkertben, buszmegállóhoz ezer méterre 196 négyzetföldi körbekerített, beépített kerttel, fűtött kútjalattal, adó alól mentes, átirható (telekvezetési) telkek eladó 45 000-ért. Érdeklődni: Debrecen, Tanácsköztársaság útja 17., I. em. 3., Baloghék.

Sámsónkertben, buszmegállóhoz közel 300 négyzetföldi beépített gyümölcsös házzal, kúttal, jászgátartással, lefűtéses eladó. Érdeklődni: Debrecen, Csapó u. 73. I. em. 4., délután 3-8-ig.

Hadházi Bocskai, Bőssányi utcában 400 négyzetföldi szőlő és gyümölcsös eladó. Érdeklődni: Debrecen, Basahalom u. 42.

A HAJDÚ-BIHAR MEGYEI MUNKAÜGYI SZOLGÁLTATÓ IRODA TÁJÉKOZTATÓJA

4024. DEBRECEN, BÉKE ÚTJA 36. TELEFON: 12-923 ÉS 16-876

ALLÁSÁJÁNLATAINK:

SAKAMUNKÁSOKNAK

ASZTALOS: Asztalosip. Kisszöv., TANÉRT. XIII. Autójav. V., SZAKISZ, Bütorgyár.

AUTOSZERELŐ: Db-i Cipőgyár, V., Pestvidéki Gépgyár B-kereszt, Autójav. Szöv., Szolg. Ip. V., DKV, AGROKER, MGM, Temetk. V., Autószerviz Kisváll., Autóelektronika SZERELŐ: Víz- és Gyógyfűrdő, DKV, Pestvidéki Gépgyár B-kereszt, Autójav. Szöv., Vegyesip. V., Tartósítóp. Kombinát.

ACÉSZAKISZ, DIK.

BÁDOGYÁRTÓ: Építőip. és Tervező V., SZAKISZ, DIK.

CIPŐGYÁRTÓ: Db-i Cipőgyár.

CUKRASZ: Alföld Vendéglátó, Orvostud. Egyetem.

CŐSZERELŐ: BHG, Járóajtvító Üzem.

ELADÓ: Db-i ÁFESZ, Elelm.-kisk. V., VIKER, HAJDÚ-SZÖVKER.

ELEKTROMOSZERELŐ: Víz- és Gyógyfűrdő, BARNEVAL, TANÉRT, Kötöttáruip. Hajdúsági Bőrgyár.

ESZTERGÁLYOS: Műanyag-feld. V., Pestvidéki Gépgyár B-kereszt, ÉPGEF, Autószerviz Kisváll., Db-i Tejüzem, Autójav. Szöv., Vegyesip. V.

FÉNYEZŐ: Pestvidéki Gépgyár B-kereszt, Autószerviz Kisváll., Víz- és Gyógyfűrdő, Vegyesip. V.

SZŐBÁFESTŐ-MÁZOLÓ: SZAKISZ.

GEPKOSZIVÉZTŐ: XIII. Autójav. V., Temetk. V., BARNEVAL.

GEPSZERELŐ: Pestvidéki Gépgyár B-kereszt, SZAKISZ, Autójav. Szöv., TIGAZ.

GYÓGYSZERGYÁRTÓ: BIOGAL Gyógyszergyár.

HESZTŐ: Pestvidéki Gépgyár B-kereszt, ÉPGEF B-új. és Db. Járóajtvító Üzem.

HÜTŐGÉPSZERELŐ: SZOT Szolg. Üzemegység, H-szoboszló.

KÖMÜVES: XIII. Autójav. V., SZAKISZ, Autójav. Szöv., MGM (kecskenekőműves), BARNEVAL.

KŐSZERELŐ: Fémfeld. Szöv., MGM.

KÜTFÜRO: Víz- és Gyógyfűrdő V.

LAKATOS: Pestvidéki Gépgyár B-kereszt, Állatföld. V., Autójav. Szöv., XIII. Autójav. V., Vegyesip. V., Autószerviz Kisváll., Tartósítóp. Kombinát, Hajdúsági Bőrgyár, Műanyag-feld. V., SZAKISZ, BARNEVAL, Dohánygyár, MOTOTERRA, Db-i Cipőgyár, MGM, Fémfeld. Szöv., ÉPGEF B-új. és Db., Országnyi Szénbányák, Orvostud. Egyetem, Járóajtvító Üzem, BHG.

MAROS: Műanyag-feld. V., MGM, TANÉRT, Autójav. Szöv., XIII. Autójav. V., Vegyesip. V., Dohánygyár.

MG-I GÉPSZERELŐ: XIII. Autójav. V., Víz- és Gyógyfűrdő.

MECHANIKAI MŰSZERÉSZ: TANÉRT, Db-i Kötöttáruip.

SAKACS: Orvostudományi Egyetem.

SZERSZÁMÉSZTŐ: BHG, Tartósítóp. Kombinát.

TARGONCASZERELŐ: Állatföld. és Húsp. V., BHG.

TARGONCAVEZTŐ: Tartósítóp. Kombinát.

ÜVEGEZŐ: XIII. Autójav. V., Elelm.-kisk. V.

VARRÓGÉPMŰSZERÉSZ: Db-i Cipőgyár.

VILLANYSZERELŐ: Országnyi Szénbányák, ÉPGEF, Db-i Ruhagyár, Vegyesip. V., DKV, Cipőgyár, Dohányterm. Üzem, Temetk. V., SZAKISZ, Db-i Kötöttáruip., Tartósítóp. Kombinát, Orvostud. Egyetem.

VILAMOSJÁRMŰ-SZERELŐ: Tartósítóp. Kombinát.

VIZ-, GAZ-, FÜTÉSSZERELŐ: Császfer, Db-i Ruhagyár, Autójav. Szöv., Orvostud. Egyetem, BARNEVAL, XIII. Autójav. V., Db-i Bütorgyár, Db-i Cipőgyár, Dohányterm. Üzem, SZOT Szolg. Üzemegység, H-szob. Temetk. V.

BETANÍTOTT MUNKÁSOKNAK

GOLYÓKÖSZÖRŐS: Magyar Gőrdűlőcsapágy Művek.

GYÓGYSZERGYÁRTÓ: BIOGAL.

VARNYI TUDÓ NOK: Ruhagyár, Cipőgyár

BÁNYSZAZI SZÁLLÍTÓK: Országnyi Szénbányák.

ESZTERGÁLYOS, KŐSZÖRŐS: Magyar Gőrdűlőcsapágy Művek, Pestvidéki Gépgyár B-kereszt.

GEPI KÖPŐ, KONFEKCIÓVÁRO, ORSOZÓ, VASALÓ: Kötöttáruip.

EGYSÉGMÉCHANIKAI SZERELŐ: BHG.

MŰANYAGCSŐHÖZÖGÉP-KEZELŐ: Műanyag-feld. V.

FÉHERNEM GEPI VASALÓ: Patyolat V.

ÁRÚÁTVÉTO-KIADÓ: Tartósítóp. Komb., BARNEVAL.

AKKUMULÁTORKEZELŐ: Állatföld. és Húsp. V.

FELSZÓGÁLO: Béke Gyógyfűrdő H-szoboszló.

KAZANKEZELŐ-FÜTŐ: Szolgáltatóip. V., Vegyesip. V., Temetk. V., Patyolat V., DKV, Szolg. Üzemegység, H-szoboszló.

FAIPARI GÉPMUNKÁS: TANÉRT, Szék. és Kárp. Ip. V., KÜLFÖLÉBET. MUNKA: Műanyag-feld. V., BHG, Asztalosip. Kisszöv., CSŐSZER, Db-i Dohánygyár, MOTOTERRA, DIK, TANÉRT, MGM, Fémfeld. Szöv., Autójav. Szöv., Hajdúsági Bőrgyár, Víz- és Gyógyfűrdő, Orvostud. Egyetem.

SEGÉDMUNKÁSOKNAK

Köbányai Textilművek Bp., Állatföld. V., Műanyag-feld. V., Hajdúsági Bőrgyár, KEVIEP-gépjűzem, Topán Ker. V., Db-i Tejüzem, HAJDÚSZÖVKER, Orvostud. Egyetem, Szolg. Ip. V., Szék. és Kárp. Ip. V., Víz- és Gyógyfűrdő, TANÉRT, MGM, Gyógyszertári Közp., MOTOTERRA, Db-i Cipőgyár, Tartósítóp. Komb., Db-i Bütorgyár.

ANYAGVÁROZÓ-RAKODÓ: BHG, ÉPGEF, Fémfeld. Szöv., Alföld Elelm. VKV, VIKER.

KONYHAI KISEGÍTŐ: Orvostud. Egyetem, Béke Gyógyfűrdő V. szob. Alföld Vendéglátó V.

TAKARÍTÓ: Orvostud. Egyetem, Db-i Ruhagyár, SZAKISZ Víz- és Gyógyfűrdő, Szék. és Kárp. Ip. V., Kötöttáruip., Dohánygyár, TITÁSZ, Bütorgyár, Béke Gyógyfűrdő H-szob. Szolg. Ip. V.

UDVÁROS: Db-i Kötöttáruip., Műanyag-feld. Vállalat.

EGYÉB MUNKAKÖRÖK

SZAKÉPZETT APOLONÓ: Orvostud. Egyetem.

DIETASNOVÉR: Orvostud. Egyetem.

TEHER- ÉS AUTÓBUSZVEZETŐ: Volán 6. sz. V.

VILAMOSVEZETŐ-TANFOLYAMISTA: DKV.

LABORATORIUMI ASSZISZTENS: Orvostud. Egyetem.

ASSZISZTENSJELTŐ: Gyógyszertári Központ.

Szellemi foglalkozások

ADMINISZTRATÍV MUNKAKÖRÖK

ADATRÖGZÍTŐ: TITÁSZ.

ANYAGSZERZŐ-GAZDÁLKODÓ: TANÉRT.

ÁRSZAKTÓRÓ- ÉS ARELADÓ: Szolg. Ip. V., VIKER, DIK.

ARCOPORTVEZETŐ: Vegyesip.-kisk. V.

BERLELSZÁMOLÓ: Volán 6. sz. V., Állatföld. V., BARNEVAL, DKV.

GYORS- ÉS GEPIRO: VIKER, Orvostud. Egyetem, HIM, Alföld, Elelm. VKV, BARNEVAL, Tartósítóp. Komb., Vegyesip.-miser Kisker, V.

KALKULÁTOR: TANÉRT, Db-i Kötöttáruip., Szolg. Ip. V.

KOZGÁZDASZ: DIK, Elelm.-kisk. V.

KÖNYVELŐ: Hajdúsági Bőrgyár, ÉPGEF, Db-i Bütorgyár, VIKER, DKV, Vízgazd. Társ. P.-ladány.

LELTÁROZÓ: TANÉRT.

MUNKAÜGYI CSOPORTVEZETŐ: Topán Ker. V.

KOZGÁZDASÁGI OV.: Vegyesiparicik-kisk. V.

KÖZP. PENZTÁROS: VIKER, DKV.

NORMAELLENŐR: TANÉRT.

PROGRAMOZÓ: Bütorgyár, Fémfeld. Szöv.

PÉNZÜGYI CSOPORTVEZETŐ: Fűtőtechn. V.

PÉNZÜGYI ÉS SZÁMVITELI OV.: ÉPGEF.

RAKTARVEZTŐ: Temetk. V., Ingatlank. V.

RAKTAROS ÉS KIADÓ: Tartósítóp. Komb., Fémfeld. Szöv., Finommechn. V.

NYILVÁNTARTÓ: Autójav. ISZ, Alföld Elelm. VKV H-bösz. DKV.

STATISZTIKUS: Vénusz Ruh. K. V., Bütorgyár, Szolgáltatóipari Vállalat.

SZÁMLALIKVIDATOR: Vénusz Ruh. K. V., Elelm.-kisk. V., DKV.

SZEMÉLYZETI, MUNKAÜGYI IG. OV.: TANÉRT.

SZÁMVITELI OSZTÁLYVEZETŐ: Db-i Bütorgyár.

PROGR. MATEMATIKUS: Alföld Elelm. VKV.

SZVK-UGYVITELŐ: VIKER.

ÜGYVITELŐ: Temetk. V.

ÜZEMGAZD. OSZTÁLYVEZETŐ: ÉPGEF.

ÜZEMGAZDASZ: Kozl. V.

MŰSZAKI MUNKAKÖRÖK

ANYAG-ÁRUFOR. OSZTÁLYVEZETŐ: Fémfeld. ISZ.

ÁRUHÁZI IGAZGATÓHELYETTES: VIKER.

ENERGETIKUS: Közlekedési V.

